

NTO

NORSK TEATER- OG ORKESTERFORENING

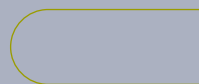
ÅRSRAPPORT

20

20

13

13

OM NTO

NORSK TEATER- OG ORKESTERFORENING (NTO) ER EN INTERESSE- OG ARBEIDSGIVERORGANISASJON FOR PROFESJONELLE VIRKSOMHETER INNEN MUSIKK OG SCENEKUNST.

NTOS 42 MEDLEMMER BESTÅR AV NASJONALE OG REGIONALE INSTITUSJONER INNEN TEATER, OPERA, ORKESTER OG DANS, SAMT OFFENTLIG STØTTEDE PROGRAMMERENDE TEATRE, PRODUSERENDE TEATRE, PROFESJONELLE KOR, ENSEMBLER OG ORKESTRE.

INNHold

STYRETS BERETNING 2013	2
NØKKELTALL	4
VIRKSOMHETSBERETNING 2013	6
HØRINGSUTTALELSE TIL STATSBUJSJETTET	23
ÅRSREGNSKAP	31
NOTER TIL REGNSKAPET	35
REVISORS BERETNING	40
NTOS VEDTEKTER	42
NTOS MEDLEMMER	44

STYRETS BERETNING 2013

NTO ER EN ARBEIDSGIVER- OG INTERESSEORGANISASJON FOR PROFESJONELLE, OFFENTLIG STØTTEDE VIRKSOMHETER INNEN MUSIKK OG SCENEKUNST.

POLITIKK, PUBLIKUM, PENSJON

Ved utgangen av 2013 hadde NTO 42 medlemmer. Disse omfatter alle landets større offentlig støttede institusjoner innenfor områdene teater, dans, opera og musikk. I 2013 sto NTOs medlemmer for 11 707 forestillinger/konserter og et totalt publikumstall på ca. 2,5 millioner. NTOs medlemmer sto i 2013 for en samlet årlig omsetning på over 3 milliarder kroner.

Dette betyr at publikumstallene er relativt stabile og at medlemsinstitusjonene driver godt og forsvarlig. En større utfordring er det at bransjens pensjonskostnader aldri har vært høyere. Denne utviklingen er meget alvorlig og truer medlemmenes driftsgrunnlag. At dette problemet må finne sin løsning ble ytterligere understreket i 2013 da NTOs pensjonsleverandør meddelte at de ønsker å avvikle produktet.

Stortingsvalget 2013 medførte borgerlig flertall og markerte slutten på den rødgrønne regjeringens 8 år i posisjon. Selv om den nye regjeringen ikke fulgte opp den avtroppendes forpliktelse på å etablere kulturbudsjettet på 1 % av statsbudsjettet, er likevel kulturbudsjettet for 2014 i nominelle kroner det høyeste noensinne.

Vi har lagt bak oss det som må kunne karakteriseres som en historisk vekstperiode i norsk kulturliv, hvor også kulturpolitiske spørsmål har fått mer oppmerksomhet. Det har tradisjonelt vært solid konsensus i Stortinget om hovedlinjene i den norske kulturpolitikken, og NTO har understreket at vi forventer stabile og forutsigbare rammebetingelser for våre medlemmer også i årene framover.

Vi tror dog ikke at dette vil komme av seg selv. Et blikk utover landegrensene viser hvor mye lettere det er å rive ned enn å bygge opp. Kulturlivet flere steder i Europa er preget av krise både når det gjelder ressurstilgang og politisk respekt. I denne situasjonen er styret opptatt av å ruste NTO til å kunne møte nye utfordringer. Året etter at vi feiret foreningens første 50 år, gikk vi derfor i gang med å utdype samarbeidet mellom NTO og Spekter.

NTO OG SPEKTER

Med medlemmenes behov og økonomi for øyet, arbeidet NTO i 2013 videre med planen om fellesfunksjoner og samlokalisering med Spekter, samt med problemstillinger knyttet til innretning og nivå på kontingent for virksomheter med dobbeltmedlemskap i foreningene.

Arbeidet resulterte i en konkretisert målsetting om samlokalisering i løpet av 2014. Samarbeidsavtalen mellom de to organisasjonene peker ut retningen for samarbeidet – ansvaret for tariffarbeidet skal over på Spekter,

mens den sentrale kunst- og kulturpolitiske interessepolitikken for våre medlemmer fortsatt skal bli ivaretatt av NTO.

INTERESSEPOLITIKK

Foreningen leverte i 2013 innspill og hørings svar til både statsbudsjettet og flere politiske utredninger. Blant annet de to utredningene NOU 2013:4 Kulturutredningen 2014 og Utenriksdepartementets melding nr. 19. om regjeringens internasjonale kulturinnsats. NTO har ved flere anledninger tatt til orde for styrket forskning og kunnskapsproduksjon på kulturområdet.

Styret vurderer at foreningen har en god posisjon på det kulturpolitiske området og oppfattes som en tydelig og seriøs aktør. Foreningen har god kontakt med både politiske miljøer og styringsverk. Styret er opptatt av at NTO holder god kontakt med relevante miljøer og kolleger, på både nordisk og internasjonalt nivå.

ARBEIDSFRED OG STABILE RAMMEBETINGELSER

Foreningens oppgaver knyttet til forhandlinger ble etter styrets oppfatning godt og forsvarlig ivaretatt også i året som gikk. NTOs overenskomster ble ferdigforhandlet innenfor fristene og uten mekling. Styret er tilfreds med at det er et godt og konstruktivt klima mellom NTO og de ulike arbeidstakerorganisasjonene.

PENSJON

Utviklingen i bransjens pensjonskostnader har vært en helt sentral utfordring de siste årene. Våren 2013 vedtok styret å be administrasjonen gjøre nødvendige forberedelser til at pensjonsspørsmålet kommer på bordet ved tariffoppgjøret i 2014. Målet er å etablere en pensjonsordning som ikke innebærer balanseføring av pensjonsforpliktelsene. Arbeidet hvilte på den forutsetning at Stortinget vedtok nye pensjonsprodukter, noe som ble en realitet rett før årsskiftet 2013/14.

Styret har håp om at tariffpartene frivillig kan finne fremtidsrettede løsninger ved oppgjøret i 2014, og legger til grunn at gode løsninger vil finnes i god dialog med arbeidstakerorganisasjonene og tilskuddspartene.

ØKONOMI OG ADMINISTRASJON

Årsregnskapet for 2013 er gjort opp med et overskudd på kr 259.849. Foreningens egenkapital utgjør etter dette kr 3.580.722. Styret mener at årsregnskapet gir et riktig bilde av NTOs eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

NTO har ved inngangen til 2014 fem fast ansatte, samt delansvar for redaktørstillingen i Scenekunst.no. En av stillingene har redusert prosent-sats (80 %). Eksterne konsulenter benyttes når sakskomplekset krever det og økonomien tillater det.

Foreningens høyt respekterte tidligere direktør Ole Herman Ramberg gikk bort høsten 2013. Vi minnes ham i takknemlighet.

Foreningens arbeidsmiljø betegnes som godt, og NTO driver ingen aktiviteter som forurenser det ytre miljø.

Ved utgangen av 2013 var 40 % av stillingene i NTO besatt av menn og 60 % av kvinner. Stillingen som redaktør for www.scenekunst.no var besatt av en kvinne. Ved utgangen av 2013 var 44 % av styrets medlemmer menn og 56 % kvinner. Av varamedlemmene var 75 % menn og 25 % kvinner.

FREMTIDSUTSIKTER

Ved siden av tradisjonelle oppgaver knyttet til statsbudsjett og tariffoppgjør, er alle sider ved pensjonsspørsmålet en prioritert arbeidsoppgave foreningen tar med seg inn i 2014. Styret forutsetter at NTO fortsatt skal bestå og videreutvikles, og samarbeidet og arbeidsdelingen med Spekter forsterkes og utdypes.

Oslo 10. mars 2014

Bernt Bauge, Hanne Tømte, Tor Læg Reid, Janne Langaas, Roar Leinan, Tom Remlov, Sven Åge Birkeland, Kristian Seltun, Åse Ryvarden

NØKKELTALL

NTO HAR 42
MEDLEMMER.

I 2013 HADDE
NTOS MEDLEMMER
ET SAMLET
PUBLIKUMSTALL
PÅ 2.576.573 .

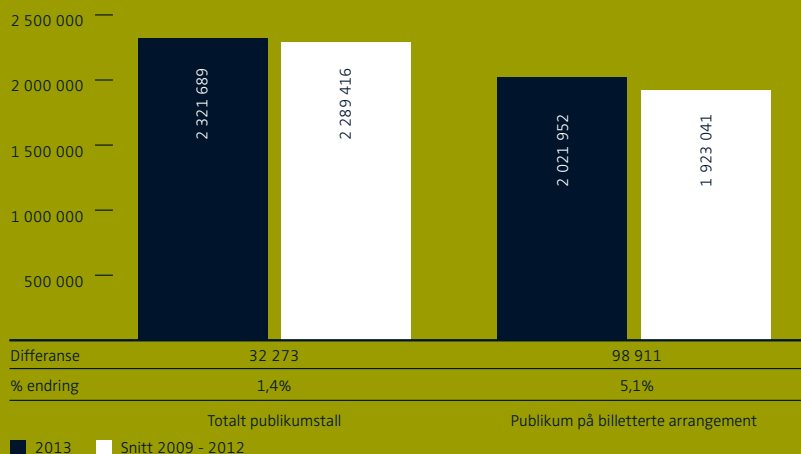
MEDLEMMENE
BETALER EN ÅRLIG
KONTINGENT TIL
NTO PÅ 0,3 % AV
DET OFFENTLIGE
TILSKUDET
INSTITUSJONEN
MOTTAR.

NTO har 42 medlemmer. I 2013 hadde NTOs medlemmer et samlet publikumstall på 2.576.573 mot 2.672.768 i 2012.

Medlemmene betaler en årlig kontingent til NTO på 0,3 % av det offentlige tilskuddet institusjonen mottar. Kontingenten utgjør årlig minimum kr. 20.000,- og maksimum kr. 400.000,-. I 2013 betalte fem av medlemmene (Den Norske Opera & Ballett, Det Norske Teatret, Kilden Teater- og Konserthus, Nationaltheatret og Oslo-Filharmonien) maksimumskontingent, mens fire betalte minimumskontingent (BIT 20 Ensemble, Det Norske Solistkor, Teaterhuset Avant Garden og Årjelhsaemien Teatere).

NTO mottok i 2013 bevilgning fra Kulturdepartementet på kr. 469.000,- over kapittel 320 Allmenne kulturformål for arbeidet med årsrapporter, statistikkproduksjon og kvalitetssikring.

Fig. 1, Scenekunst og musikk¹

¹ Unntatt Norsk scenekunstbruk og Årjelhsaemien Teatere

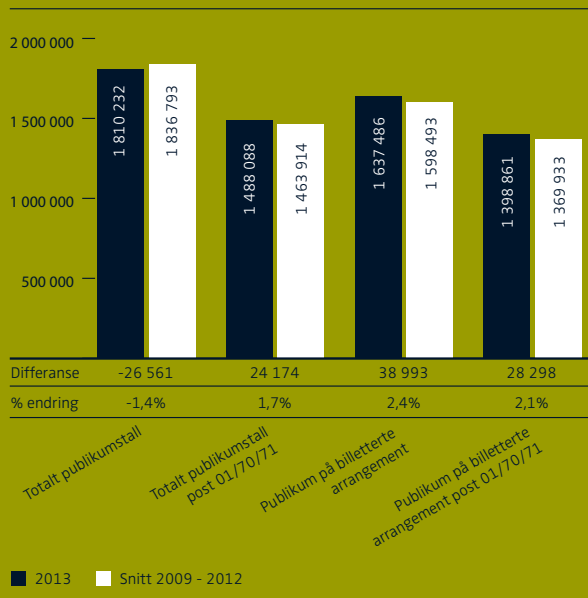
GENERELL PRIS- OG LØNSSKOMPENSASJON

Statsbudsjettet for 2014 ble i store trekk godt mottatt blant foreningens medlemmer. Det inneholdt etter NTOs beregninger en pris- og lønnskompensasjon på omlag 3,5 % mot 3,3 % i 2013 og et snitt på 3,6 % i perioden 2007 til 2012.

Videre kunne man regne seg frem til en total volumøkning i rammetilskuddet i 2014 på ca. 3,4 % mot 3 % i 2013 og et snitt på 5,3 % i perioden 2007– 2013. Med volumøkning menes her «friske penger» eksklusiv den nevnte lønns- og priskompensasjonen.

Vi merker oss at Brageteatret i Drammen fra 2014 ble flyttet fra post 78 til post 71 Region- og landsdelsinstitusjoner og at Det Norske Solistkor ble flyttet til kapittel 323 post 78.

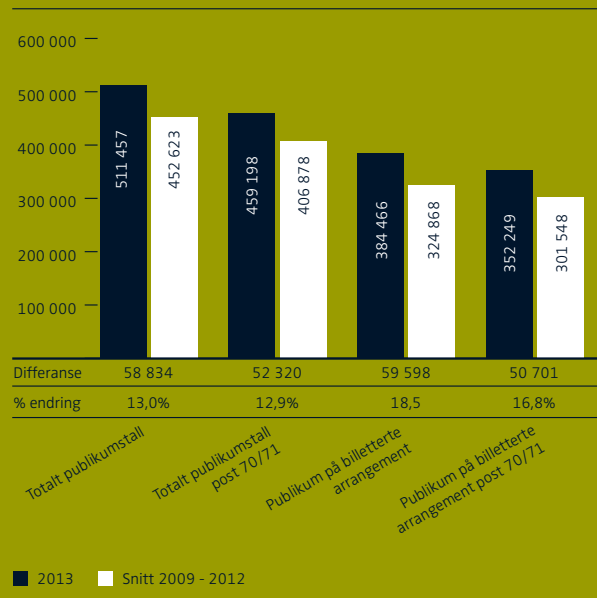
Fig. 2, Scenekunst

PUBLIKUMSTALL 2013

Ettersom publikumstall går opp og ned fra det ene året til det andre, finner NTO at det gir et riktigere bilde av publikumsutviklingen å sammenligne tallene fra det siste året mot snittet for de fire foregående årene. Dersom publikumstallet for 2013 skal sammenlignes med snitttallet for fireårsperioden 2009 – 2012, må de medlemmene som ikke har rapportert for samtlige fire år (Norsk scenekunstbruk og Årjelhsaemien Teatere) trekkes ut. Av den grunn avviker tallet oppgitt i innledningen (totalt publikumstall for alle NTOs medlemmer) fra tallet i fig. 1 (totalt publikumstall, minus de to nevnte medlemmene).

Fig. 3, Musikk

VIRKSOMHETSBERETNING 2013

INTERESSEPOLITIKK

En sentral oppgave for NTO er å søke innflytelse som en toneangivende og troverdig part i kulturpolitiske spørsmål som angår profesjonell musikk og scenekunst. Arbeidet omfatter blant annet innspill og høringsuttalelser til statsbudsjettet og stortingsmeldinger, samt annen lobbyvirksomhet.

Internasjonalt

I april leverte NTO sin høringsuttalelse til Stortingsmelding 19 (2012-2013) *Regjeringens internasjonale kulturinnsats*. Vi støttet flere av forslagene i meldingen, men påpekte samtidig at det ikke synes å ha vært foretatt noen helhetlig vurdering av det samlede virkemiddelapparatet, som også omfatter teaterinstitusjonenes og orkestrenes vilkår for internasjonal virksomhet.

Innspill til regjering og statsbudsjett

NTO leverte i juni sin uttalelse til Kulturdepartementet i forbindelse med Stoltenberg-regjeringens utarbeidelse av statsbudsjettet for budsjettåret 2014. I uttalelsen viste vi blant annet til viktigheten av reell pris- og lønnskompensasjon

for musikk- og scenekunstinstitusjonene, samt gjorde oppmerksom på sammenhengen mellom lønn, pensjon og kunstneriske ansatte, og utfordringer knyttet til vedlikehold og drift av bygningsmasse. I samme måned sendte vi vårt innspill til Kulturløftet 3, hvor vi ga innspill på videreutvikling av autonome institusjoner, periodiske evalueringer, turnévirksomhet, kultursektorforskning og kritikk og offentlig meningsutveksling.

Etter regjeringsskiftet på høsten oversendte vi et innspill til den nye kulturministeren hvor vi blant annet kommenterte den nye regjeringens uttalte syn på maktspredning og desentralisering, samt en uttalelse til den avtroppende regjeringens forslag til statsbudsjett. I innspillet understreket vi blant annet betydningen av en nasjonal infrastruktur med forskjellige kunstinstitusjoner som utfordrer hverandre og sammen bidrar til å styrke uttrykksmangfoldet.

I november leverte vi vår høringsuttalelse til Stortingets kulturkomité om tilleggsproposisjonen etter at denne ble lagt frem tidligere i måneden, fulgt av et høringsmøte i Stortinget. Høringsuttalelsen følger som vedlegg

til virksomhetsberetningen. Mange av forslagene i det endelige budsjett-fremlegget var i tråd med NTOs uttalelser, og særlig viktig var det at også den nye regjeringen viste vilje til å opprettholde rammevilkårene for musikk- og scenekunstinstitusjonene gjennom en lønns- og priskompensasjon beregnet til 3,5 %, selv om pensjonskostnadene forstyrrer bildet.

NTO er også fornøyd med at regjeringen i forslaget til statsbudsjett viste vilje til å styrke Det Norske Solistkor, Kor Vest og de programmerende teatrene, slik vi lenge har tatt til orde for. Likeledes at avsetningen til scenekunst under Norsk kulturfond ble styrket og Kulturrådet gitt større fleksibilitet i fordelingen av midlene. Økt statlig tilskudd til institusjoner med særlige bygningsmessige og scenetekniske utfordringer var også positivt. Videre var det betimelig at Nord-Trøndelag Teater fikk en økning i statstilskuddet som samsvarer med teatrets status som regionteater, og at Brageteatret endelig fikk status som regionteater og økte statlige bevilgninger. Det er også gledelig at Skuespiller- og danseralliansen ble videreført og at bevilgningen til forskning og utredning økte.

Foto: CF Wesenberg

Det Norske Solistkor

Uttalelse til Kulturutredningen

I NTOs høringssvar til Kulturutredningen 2014 som ble levert i slutten av juni pekte vi på at det er en styrke at det finnes autonome kunstinstitusjoner med kunstneriske ledere på åremål landet rundt. Vi mener at denne infrastrukturen er nødvendig for å sikre lokalt forankret produksjon og kontinuitet

i arbeidsmulighetene utenfor de store byene for både kunstnere og annen faglig kompetanse.

NTO er enig i en av utvalgets hovedkonklusjoner om at de siste tiårenes unike vekstperiode må sees som en kompensasjon for et etterslep i nødvendige investeringer. Vi er også enige i at kulturpolitikken bør

legge vekt på vilkårene for produksjon, kvalitet og formidling.

Vi ser det som positivt at utvalget ønsker å vri oppmerksomheten fra kvantitative produksjons- og publikumsmål mot innhold og kvalitet. NTO deler utvalgets bekymring for kostnadsveksten i institusjonene, som i stor grad er

knyttet til den generelle lønnsveksten i samfunnet og økte pensjonskostnader, og vi er enige i at overenskomster med arbeidstakerorganisasjonene må gjennomgås for å sikre nødvendig fleksibilitet.

Forskning og utdanning

NTO leverte i september sin kommentar til forskningsrapporten *Den kulturelle skolesekken*, utført på oppdrag fra Kulturdepartementet. Et av prosjektets hovedmål var å diskutere ulike kvalitetsforståelser i Skolesekken, en debatt NTO hilser velkommen. En mangel ved rapporten var derfor etter NTOs syn at perspektivene til betydelige kvalitetsforvaltere som Norsk scenekunstbruk og andre kunstinstitusjoner ikke var tatt med i forskernes betraktning.

Sponsorundersøkelse

Bevilgende myndigheter har over lengre tid oppfordret kunst- og kulturinstitusjonene til å sikre finansieringen av sin virksomhet også gjennom andre bidrag enn det offentlige tilskuddet. Den nye regjeringen har vist særlig interesse for å styrke privat finansiering i form av sponsormidler og gaver for på sikt å kunne redusere avhengigheten av offentlig finansiering.

Siden 2005 har NTO utarbeidet årlige oversikter over medlemmenes sponsor- og gaveinntekter (fig. 4). Tallene for 2013 viser at NTOs 42 medlemmer dette året mottok samlet 57,5 mill. kroner i sponsorinntekter og gaver. Dette var 1 mill. kroner mindre enn i 2012.

Undersøkelsene viser at sponsor-markedet er lite og vanskelig tilgjengelig for de fleste av NTOs medlemmer og at midlene er konsentrert om de største institusjonene i Oslo, Bergen og Stavanger. 18 av 42 institusjoner hadde i 2013 ingen sponsorinntekter/gaver. Blant disse var 14 teatre.

Kostnadene ved å skaffe gave- og sponsorinntekter og opprettholde sponsoravtalene gjennom gjenytelser er ikke trukket fra i disse undersøkelsene. Flere av NTOs virksomheter rapporterer at de kontinuerlig arbeider for å øke egeninntektene, herunder sponsor- og gaveinntekter. Med få unntak beskrives dette som et krevende arbeid, og i mange tilfeller kan resultatene være marginale i forhold til innsatsen. Samtidig vet vi at teater- og musikk institusjonene generelt er underadministrerte

virksomheter med begrensede ressurser å avsette til kommersielt arbeid. Dersom det forventes at en større del av de nødvendige driftsmidlene skal dekkes gjennom inntekter fra private kilder, øker også kravet til personalinnsats og kompetanseutvikling.

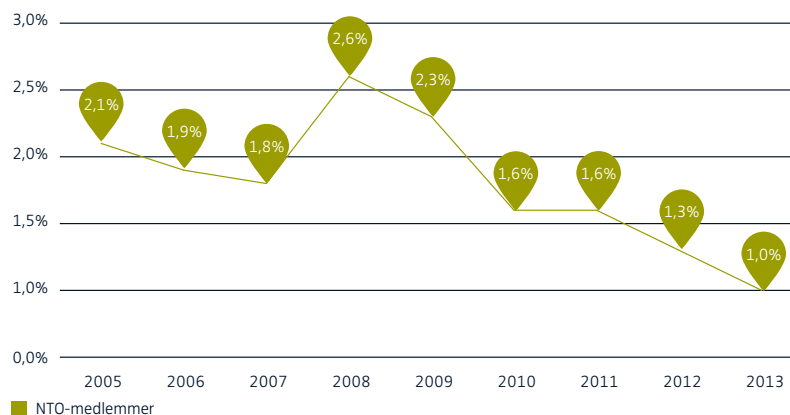
TARIFFSPØRSMÅL OG ARBEIDSLIV

Spekter

NTOs samarbeidsavtale med Spekter fra 2011 har som intensjon at større ansvar for tariffarbeidet skal over på Spekter.

I 2013 ble det holdt flere møter mellom NTO og Spekter med utgangspunkt i samarbeidsavtalen fra 2011. Styret i NTO fastholdt sin interesse for at det ble arbeidet videre med overføringen av forhand-

Fig. 4, Andel sponsorinntekter/gaver av driftsinntekter

lingsansvaret for avtaleverket og fortsatt utredning av forslaget om samlokalisering og kontoradministrative fellesfunksjoner. Styret var imidlertid tydelig på sin skepsis til en modell for ytterligere integrert samarbeid. Styret oppsummerte at strategien med fortsatt å styrke NTOs rolle som sterk og uavhengig bransjepolitisk aktør ligger fast, og at denne strategien vil være styrende også for utvikling av samarbeidsavtalen mellom NTO og Spekter og debatten om kontingentbelastning. Styret ga administrasjonen og et utvalg utgått av styret (Bernt Bauge og Åse Ryvarden) fullmakt til å gå videre i samtalen med Spekter.

I 2013 ble det meddelt LO-stat, Norsk Skuespillerforbund og Norske Dansekunstnere at Spekter overtar det formelle ansvaret for B-delen på teaterområdet. Den bransjespesifikke interessepolitikken for våre medlemmer vil fortsatt bli ivaretatt av NTO.

Spekter etablerte i 2012 et sektorråd for kultur som vil håndtere overordnet interessepolitikk for sine medlemmer på kulturområdet. NTO vil følge dette arbeidet tett, med sikte på å etablere et godt samarbeid og en fornuftig arbeidsdeling mellom organisasjonene. Teater-sjef Ellen Horn er medlem av styret i Spekter og har i 2013 fungert som leder for sektorrådet. Øvrige medlemmer av rådet er:

- Tom Remlov, administrerende direktør, Den Norske Opera & Ballett

Hilde Larsen (NTL), Morten Gjelten (NTO) og Tore Walmsnæss (MFO) signerer protokoller under tariffoppgjøret 2013.

- Bernt Bauge, administrerende direktør, Bergen Filharmoniske Orkester
- Annika Biørnstad, mediedirektør, NRK AS
- Olav Aaraas, direktør, Norsk Folkemuseum
- Einar Busterud, direktør for kommunikasjon og strategi, Norsk Tipping AS

NTOs direktør har i 2013 vært medlem i Spekters Faglig Råd (rådgivende forsamling i tariffspørsmål). Det samme har direktør Åse Ryvarden ved Riksteatret.

Tarifforhandlingene 2013

Mellomoppgjøret 2013 på teaterområdet ble gjennomført på tradisjonelt vis innenfor fristene og uten mekling.

NTOs forhandlingsutvalg ble ledet av direktøren i NTO og besto ellers av:

- Merete Eik, Rogaland Teater
- Thomas Gunnerud, Nationalteatret
- Jan Refsnes, Trøndelag Teater
- Åse Ryvarden, Riksteatret
- Anne Steen, Det Norske Teatret
- Tone Tjemsland, Carte Blanche
- Sven Torneberg, Oslo Nye Teater

Opgjøret lå innenfor en ramme på 3,4 %.

Pensjon

NTO prioriterer fortsatt høyt arbeidet med å overvåke pensjonsforpliktelsenes betydning for medlemmenes økonomi. Foreningen har i den sammenheng en treårsavtale om rådgivningstjenester med selskapet AFG-pensjon.

De seneste årene har det tegnet seg et stadig tydeligere bilde av at dagens pensjonsavtaler skaper en alvorlig og svært krevende økonomisk situasjon som institusjonene ikke alene kan håndtere. Alvoret i situasjonen forverres årlig med akselererende kraft.

Situasjonens alvor ble ytterligere understreket våren 2013 ved nyheten om at DnB ikke lenger vil tilby ytelsespensjon som produkt, og ga seg selv 3 år på å avvikle sine engasjementer.

Styret i NTO fattet våren 2013 vedtak om at NTO skal arbeide for å endre pensjonsordningen som omfatter de medlemmer NTO har forhandlingsansvar for. Dette innebærer i prinsippet en endring fra offentlig ytelsespensjonsordning til en pensjonsordning som ikke medfører balanseføring av fremtidige kostnader, i praksis innskuddspensjon eller hybridpensjon etter grunnmodellen, avhengig av hvilke pensjonsmodeller Stortinget besluttet senere på året. Hovedbegrunnelsen for dette er å etablere et bærekraftig kostnadsnivå for medlemmene.

For å illustrere dette bestilte NTO en rapport fra DNB Liv om sannsynlig utvikling i pensjonspremier-

og kostnader ved nåværende og mulig ny pensjonsmodell, med utgangspunkt i fire institusjons-eksempler (Nationaltheatret, Den Nationale Scene, Den Norske Opera & Ballett og Stiftelsen Harmonien).

Gjennom høsten 2013 ble det holdt månedlige drøftings- og informasjonsmøter med alle partene i tariffavtalen på teaterområdet. Målet har vært å få til en endring av pensjonsordningen så raskt som mulig, i praksis ved å gjøre spørsmålet til tema ved hovedoppgjøret 1. april 2014. NTO vil koordinere sine prosesser med Spektek, ikke minst med tanke på de medlemmer som forhandler sin B-del selvstendig og uavhengig av NTO.

Arbeidet har vært preget av åpenhet og dialog med de ansattes organisasjoner. NTO har hele tiden understreket at det hviler et betydelig ansvar på partene i tariffavtalene. Samtidig legger NTO til grunn at Kulturdepartementet både som eier og tilskuddspart vil være en helt nødvendig bidragsyter i arbeidet med å finne løsninger på de betydelige utfordringer vi står foran på pensjonsområdet.

RESULTATMÅLING OG STATISTIKK

På oppdrag fra Kulturdepartementet innhenter og kvalitetssikrer NTO årlig publikums- og produksjonsstall fra medlemmene og fører statistikk. Det totale publikumstallet for NTOs medlemmer har økt i 2013 sammenlignet med fireårsperioden 2009 – 2012, og økningen er noe større for publikumstallet på billetterte arrangementer.

Foto: Den Nationale Scene

På NTOs hjemmesider er all publikums- og produksjonsstatistikk tilgjengelig under Scenestatistikk, inkludert flerårige årsrapporter for de ulike institusjonene. Der vil man også kunne sammenligne tallene for 2013 med tall helt tilbake til 2002, inkludert fortløpende fireårssnitt.

NTOs samarbeid med Kulturdepartementet om resultatmål/resultatindikatorer for årsrapportene fra institusjonene under kapittel 323 post 70 og 71 og kapittel 324 post 01, 70 og 71 fortsatte i 2013. NTO samler for egen del også inn de samme dataene for medlemmer på de to kapitlene som foreningen ikke er direkte pålagt av departementet å rapportere, samt for ett medlem under Norsk kulturråd. Dette skjer med samme frist som for de årlige budsjettsøknadene, og medlemmene logger seg selv inn for utfylling av årsrapportene. Dataene aggregeres i databasen og kommer til uttrykk på NTOs hjemmeside.

Kulturdepartementet innførte endringer i resultatmålingen for teatrene i årsrapporteringen fra og med 2010. Disse endringene dreide seg om rapportering av teatrenes publikumstall i Den kulturelle skolesekken, samt resultatindikatorer på mangfold, likestilling og vedlikehold av bygningsmasse. I årsrapporter for teatrene for 2011 ble det foretatt ytterligere endringer som hovedsakelig gikk ut på at teatrene skal rapportere tall på hver enkelt produksjon. Fra 2012 ble hver produksjon kategorisert som egenproduksjon, samproduksjon eller gjestespill.

Resultatindikatorer for Den kulturelle skolesekken ble tatt inn i orkestrenes rapportering for 2011. Videre ble det for orkestrene foretatt en endring i 2012/2013, som medfører at de nå må rapportere hvilke samtidsverk (kunstmusikk) som er spilt og med hvilke dirigenter og eventuelle solister, samt om det er et bestillingsverk og/eller første-gangsfremføring. Det rapporteres

også hvilke norske verk som er spilt på utenlandsturneer. Dette er viktige data som ikke innsamles av andre instanser.

På oppdrag fra departementet innhentet, sammenstilte og bearbeidet NTO også publikumsstatistikken for knutepunktinstitusjonene på post 72 også for 2013.

En samordnet statistikk for hele scenekunstheltet

NTO har siden 2011 hatt prosjektansvar for utarbeidelsen av et nytt rapporteringssystem som omfatter alle virksomheter innenfor scenekunstheltet som mottar statlige bevilgninger, enten rapporteringen skjer via NTO, Norsk scenekunstbruk (Den kulturelle skolesekken) eller Norsk kulturråd.

Foto: Erik Berg

Den Norske Opera & Ballett passerte 300 000 publikummere i 2013.

Kulturdepartementet bevilget i 2010 kr. 500.000,- til prosjektet. Det nye systemet ble tatt i bruk av virksomheter som rapporterer til NTO og Norsk scenekunstbruk fra og med rapportering for 2011.

Når virksomhetene under Norsk kulturråd kommer med i det nye systemet, vil man kunne få en totalstatistikk for hele det offentlig støttede scenekunstheltet, og unngå dobbelrapportering med usikre tall fra Statistisk Sentralbyrå.

Institusjonsevalueringer

NTO har gjennom mange år vært i dialog med kulturdepartementet om planene for periodiske, kvalitative evalueringer av musikk- og scenekunstinstitusjonene. En mindre standardisert og detaljert resultatstyring, kombinert med evalueringer med noen års mellomrom kan etter NTOs syn være med på å fremme kunstnerisk autonomi og sikre prinsippet om armlengdes avstand på en bedre måte enn dagens årlige rapportering.

Høsten 2012 igangsatte departementet arbeidet med utarbeidelse av evalueringsmetoder og nøkkelerier, med NTO som rådgivende part.

Våren 2013 ble det gjennomført pilotevalueringer av tre av NTOs medlemsteatre:

- Nationalteatret
- Rogaland Teater
- Sogn og Fjordane Teater

Evalueringene undersøkte de tre teatrenes måloppnåelse med særlig vekt på kunstnerisk kvalitet. I juni ble resultatet lagt frem av det departementsnedsatte ekspertpanelet som utførte evalueringen i rapporten *Kvalitet for alle penga?*

Et av målene med pilotevalueringene var å utvikle en modell som kan benyttes ved senere anledninger, og høsten 2013 ble det igangsatt 6 nye evalueringer, denne gangen av både teatre og orkestre:

- Trondheim Symfoniorkester
- Bergen Filharmoniske Orkester
- Det Norske Blåseensemble
- Det Norske Teatret
- Trøndelag Teater
- Nordland Teater

Resultatet av disse evalueringene skal legges frem innen sommeren 2014.

SEKRETARIATSFUNKSJONER

Norsk teaterlederforum

NTOs rolle som sekretariat for Norsk teaterlederforum (NTLF) utgjør en vesentlig del av administrasjonens arbeid. NTLF er et faglig møtested for teaterledere hvor ledere fra NTOs medlemsteatre, NRK Drama og Norsk Dramatikkfestival er medlemmer. Foreningen samler teaterlederne til to seminarer i året, og hvert annet år arrangeres en felles studietur til utlandet.

I 2013 ble det arrangert en studietur til Edinburgh og Glasgow i Skottland. Gjennom en snau uke i månedsskiftet

april-mai besøkte de norske teaterlederne flere skotske teaterhus og fikk mye kunnskap om teater og teaterpolitikk i Skottland. Blant annet fikk de møte kunstneriske ledere ved ulike skotske teatre, toneangivende politikere, journalister og teaterkritikere.

NTLFs høstseminar fant sted i Bergen i november. Temaene på seminaret var blant annet periodiske evalueringer av scenekunstinstitusjonene, arbeidstidsordninger og regjeringsskiftets betydning for sektoren.

Årlig audition for nyutdannede skuespillere med annen bakgrunn enn Kunsthøgskolen i Oslo blir arrangert årlig av NTLF, i samarbeid med Norsk Skuespillerforbund og NTO. I 2013 fant Årlig audition sted på Riksteatret i Oslo. 42 nyutdannede skuespillere var påmeldt, og teatersjefer, dramaturger, instruktører, castingbyråer og andre som arbeider profesjonelt med skuespillere var invitert.

55 nåværende og tidligere teaterledere uttrykte i en uttalelse i Dagbladet i mai motstand mot den nye ledelsesmodellen ved Oslo Nye Teater. Teaterlederne forsvarte i uttalelsen det rådende prinsippet i norsk teater om at teatersjefen (den kunstneriske lederen) skal være den øverste lederen og ha fullt ansvar for teatrets drift, både kunstnerisk og økonomisk.

NTLF uttrykte også i 2013 bekymring for at det utdannes for få regissører i Norge gjennom en uttalelse som ble sendt til Kunsthøgskolen i Oslo (KHiO) i november. I uttalelsen ble det ut-

trykt støtte til et opprop som tok til orde for fortsatt opptak til regilinjen ved Teaterhøgskolen hvert 3. år, fremfor hvert 5. år, slik et forslag til KhiOs styre tok til orde for.

NTLFs arbeidsutvalg 2013:

- Ellen Horn (leder), teatersjef Riksteatret
- Thomas Gunnerud, direktør Nationalteatret
- Terje Lyngstad, teatersjef Sogn og Fjordane Teater
- Jon Refsdal Moe, teatersjef Black Box Teater
- Beate Stang Aas, direktør Hålogaland Teater

Norsk orkesterlederforum

Norsk orkesterlederforum (NOLF) har som formål å være et kontaktforum for orkesterledere og for gjensidig utveksling av erfaringer og faglig utvikling.

NTOs rolle som sekretariat for NOLF er en viktig og miljøskapende del av administrasjonens arbeid. NOLF er et faglig møtested for orkesterledere og kan vise til kontinuitet og god deltagelse på sine arrangementer. I tillegg til ledere fra NTOs medlemsorkestre deltar lederen for Kringkastingorkestret.

I 2013 foretok NOLF en studietur til Wien som blant annet inneholdt samtaler med ledelsen i Staatsoper Wien og Wiener Symphoniker.

Norsk teaterlederforum på studietur til Skottland våren 2013.

Orkestrenes felles konsertserie «Ja, vi elsker» ble planlagt i 2013, og egen Facebookside lansert på nyåret 2014. Siden viser de ulike orkestrenes konserter med bare norske verker på programmet i konsertserien som vil finne sted fra begynnelsen av oktober. Facebooksiden gir mulighet til å lytte til utdrag fra verkene som skal spilles, samt mulighet til felles profilering for orkestrene.

HEDDAPRISEN

NTO er ansvarlig arrangør for Heddaprisen, som siden den ble delt ut for første gang i 1998 har etablert seg som en av Norges mest prestisjefulle teaterpriser. Heddaprisen har som formål å hedre fremragende prestasjoner i norsk scenekunst og stimulere til økt kvalitet. Prisen er finansiert ved bevilgninger fra NTO og Norsk teaterlederforum (NTLF) og ved at samtlige av NTOs medlemsteatre betaler 0,08 % av sitt årlige offentlige tilskudd. Heddaprisen er et samarbeid mellom NTO, NTLF og Haakon Mehrens fond til minne om Aksel Waldemar Johannessen.

Prisutdelingen 2013

Heddaprisen 2013 ble delt ut søndag 9. juni på Det Norske Teatrets hovedscene i Oslo. 10 Heddapriser og 2 Aksel Waldemars minnepriser ble delt ut under en flott festforestilling for i alt 500 inviterte gjester. Skuespillerne Gjertrud Jynge og Pål Christian Eggen var konferansierer.

Juryen besto i sesongen 2012/2013 av:

- Thoralf Berg

- Therese Bjørneboe
- Gunnar Germundson
- Karen Frøslund Nystøyl
- Karoline Skusest
- Astrid Sletbakk
- Cecilia Ölvezcky

Nominasjonene og prisene fikk svært god pressdekning, inkludert større forhåndssaker og intervjuer med de nominerte, både lokalt og nasjonalt, og lengre faglige kommentarer av redaksjonenes teateransvarlige. Både TV, radio, presse, web- og billedmedier rapporterte fra prisutdelingen. Hedda-prisen ble i 2013 omtalt i 815 artikler, mot 670 artikler året før, og 376 i 2011². Den samlede annonseverdien av presseomtalen i 2013 anslås av et mediebyrå å være på over 26 millioner kroner.

Heddakomiteen

Heddakomiteen har ansvar for å oppnevne jury, utarbeide juryens retningslinjer, vurdere tildelingskriterier, justere priskategorier, samt kåre vinner av Æresprisen. Komiteen består av 7 medlemmer, hvorav 2 representanter og oppnevnes av NTOs styre, 2 representanter og oppnevnes av NTLF og 3 velges utenfor NTOs og NTLFs medlemsmasse og oppnevnes av NTOs styre. Komiteen hadde i 2013 følgende sammensetning:

- Hanne Tømta (leder)
- Elisabeth Egseth Hansen
- Hauk Heyerdahl
- Ellen Horn
- Jon Refsdal Moe
- Kristian Seltun
- Lena Lindgren

Elisabeth Egseth Hansen gikk ut av komiteen i november, og Franzisca Aarflot ble valgt inn i hennes sted.

NTOs direktør er sekretariatsleder for komiteen.

5 nye medlemmer ble valgt inn i juryen av Heddakomiteen på vårparten. I sammensetningen av juryen legger komiteen vekt på bredde i teatersyn, kompetanse, alder, bakgrunn og geografisk spredning. Juryen har i sesongen 2013/2014 bestått av:

- Gunnar Germundson
- Amund Grimstad
- Tora Optun
- Cliff Moustache
- Vidar Sandem
- Astrid Sletbakk
- Andreas Wiese

Vinnerne av HEDDA's skuespillerpriser 2013. Fra venstre: Espen Klouman Høiner, Giske Armand, Ingar Helge Gimle og Kine Bendixen.

Foto: Øyvind Markussen

² Innslag i lokale og regionale etermedier er ikke tatt med.

MØTEPLASSER OG KOMPETANSEBYGGING

En sentral del av foreningens arbeid er å engasjere flest mulig av medlemmene i viktige bransjespørsmål og å styrke deres kompetanse i arbeidsgiverspørsmål. I den sammenheng er det viktig å etablere nettverk og møteplasser. I tillegg til egne samlinger og seminarer for NTLFs og NOLFs medlemmer, har NTO i løpet av året stått som arrangør av en rekke større og mindre fagmøter. Foreningen er også medlem av og deltager i flere nasjonale og internasjonale nettverk og samarbeidsprosjekter. Oversikten som følger gir et bilde av omfanget.

Performa

Som en oppfølging av Stortingsmelding 10 (2011-2012) *Kultur, inkludering og deltaking* lyste Kulturdepartementet i 2012 ut midler til et 3-årig forsøks- og utviklingsprosjekt for å inkludere nye grupper i musikk- og scenekunstinstitusjonenes publikum. Pilotprosjektet skulle utvikles og gjennomføres i samarbeid med utvalgte institusjoner, NTO, Norsk kulturråd og Norsk Publikumsutvikling (NPU). Det skulle bidra til å utfylle institusjonenes kunnskap om eksisterende og potensielle brukergrupper og kartlegge mulige barrierer for økt deltagelse.

Prosjektet fikk navnet Performa og ledelsen ble lagt til NPU som engasjerte det Manchester-baserte konsultentselskapet Morris Hargreaves & McIntyre til å bistå i arbeidet med å gjennomføre en segmenteringsanalyse av institusjonenes

publikum. Man valgte å konsentrere analysen om Oslo, derav navnet Oslo Atlas, og følgende fem institusjoner:

- Dansens Hus
- Den Norske Opera & Ballett
- Det Norske Teatret
- Nationaltheatret
- Oslo-Filharmonien

Målet med undersøkelsen Oslo Atlas er å gjøre musikk- og scenekunstinstitusjonene bedre i stand til å inkludere nye grupper i sitt publikum, blant annet gjennom å kartlegge Oslo-befolkningens holdninger til kunst og kultur. Samtidig søker prosjektet å gi økt kunnskap om virkningen av regionalt, målrettet samarbeid når det gjelder å nå et nytt publikum

I oktober ble de første funnene i analysen presentert for de involverte aktørene, samt for Audience European Network på en konferanse i regi av NPU. En hovedtanke bak Performa er at kunnskapen skal deles med hele feltet, og våren 2014 inviterer NTO til et nettverksseminar hvor resultatene av analyse vil presenteres og diskuteres for ledelse og ansatte på NTOs medlemsinstitusjoner.

Åpne Scener

Åpne Scener ble gjennomført for annen gang i 2013 og fant sted de to siste helgene i august på 17 scenekunstinstitusjoner i 8 byer. Flere av disse inviterte til åpne hus med fyldige program og en rekke publikumsaktiviteter i anledning dagen, og mange kunne melde om fulle hus og vellykkede arrange-

ment. Åpne Scener fungerte i følge arrangørene som en fin anledning til å skape interesse for teater, knytte bånd til publikum og synliggjøre aktiviteten og bredden på scenekunstmrådet. Responsen fra publikum var positiv.

NTO opprettet i 2013 apnescener.no som en egen nettside under nto.no. Her ble hele programmet og all informasjon samlet og oppdatert. Informasjon ble også spredt via Åpne Sceners Facebook-side. Videre inviterte NTO en teatersjef og kulturministeren til å skrive hver sin tekst med utgangspunkt i Åpne Scener, og disse tekstene ble trykket en folder som ble distribuert til alle de arrangerende institusjonene, samt på utvalgte steder i de aktuelle byene. Arrangementet fikk god medieomtale lokalt, samt dobbeltsides reportasje i Aftenposten, fulgt opp av en større reportasje fra et av arrangementene dagen etter og flere generelle saker. Det ble i tillegg trykket vignett-annonser i På Scenen-spalten i avisene.

Scenekunst.no

Scenekunst.no er en redaksjonelt uavhengig nettside for profesjonell scenekunst og tilhørende kulturpolitikk. Avisen følger Norsk Redaktørforenings redaktørplakat og utgis av Foreningen Scenekunst.no som ble etablert i august 2011. Norsk teater- og orkesterforening, Danse- og teatersentrum, Norske Dansekunstnere, Norske Dramatikeres Forbund, Norsk Scenestruturforening, Norsk Skuespillerforbund og Musikernes Fellesorganisasjon er

medlemmer i foreningen og har representanter i styret.

Hild Borchgrevink er redaktør for Scenekunst.no. Nettstedet hadde i 2013 146 904 besøkende, hvorav 38 633 unike brukere.

Skuespiller- og danseralliansen

Skuespiller- og danseralliansen er et treårig prøveprosjekt med statlige midler, stiftet i 2012 av Norsk Skuespillerforbund, Norske Dansekunstnere og Norsk teater- og orkesterforening. Formålet er å sikre skuespillere og dansere inntekter og sosiale rettigheter i perioder mellom ansettelse og oppdrag.

Gjennom deltakelse på kurs, mentorvirksomhet og andre kompetanseutviklende tilbud skal de ansatte skuespillerne og danserne i alliansen kunne konsentrere seg om faglig og kunstnerisk utvikling også i periodene mellom ansettelse og oppdrag. Kunstnerne er ansatt for 2 år med mulighet for forlengelse i ett år dersom de oppfyller krav til arbeid utenfor alliansen. Det er et krav at kunstnerne arbeider for eksterne oppdragsgivere for å beholde sin plass i alliansen.

10 skuespillere og 10 dansere er ansatt i alliansen. Målet er at prøveprosjektet skal føre til en vedvarende ordning der et større antall kunstnere er ansatt.

Daglig leder for alliansen er Tone Øvrebø Johannessen.

Styret i Skuespiller- og danseralliansen:

- Kirsti Camerer (styreleder)
- Morten Gjeltten, direktør NTO
- Hauk Heyerdahl, forbundsleder Norsk Skuespillerforbund
- Peder Horgen, forbundsleder Norske Dansekunstnere
- Grete Valstad, forbundssekretær Norske Dansekunstnere

Scomp

Scomp står for Stage Competence og er et samarbeid mellom NTO, Fagforbundet og Spekter. Det er et kompetanseprosjekt som har som mål å dokumentere formal- og realkompetanse hos teater-tekniske medarbeidere som står uten tilbud om offentlig godkjent utdanning.

Prosjektet har i tillegg følgende delmål:

- Beskrive kompetansen til de ulike fagene
- Oppnå enighet blant teatrene om hvilken kompetanse som er obligatorisk for de ulike fagene
- Etablere et kompetanseregistreringsverktøy for teatre i Norge
- Øke samarbeidet mellom fagene på teatret og mellom teatrene
- Legge til rette for bedre oppfølging av medarbeidere i teatret

Scomps databaseverktøy ble ferdigstilt i 2013, og alt ble gjort klart i løpet av året for implementering og for at institusjonene kan ta verktøyet i bruk.

Entreprenørskap i kunst og design

NTO er medlem i Entreprenørskap i kunst og design (EKD), et bransje-

nettverk for høyere utdanningsinstitusjoner og fag- og interesseorganisasjoner innen kunst og design. Nettverket er opprettet med det mål å styrke kunstneres og designeres evne til å skape gode arbeidsliv. EKDs sekretariat ligger under Kunsthøgskolen i Oslo.

Medlemmer består av Kunsthøgskolen i Oslo, Kunst- og designhøgskolen i Bergen, Barratt Due musikkinstitut, Norske Kunsthåndverkere, Unge Kunstneres Samfund, Grafill, Norsk Skuespillerforbund, Norske Dansekunstnere, Musikknettverk Østlandet, Musikkteaterforum, Norsk teater- og orkesterforening, Norske interiørarkitekter og møbeldesigneres landsforening, Norske billedkunstnere og KORO.

Pearle*

NTO er medlem av den europeiske organisasjonen Pearle* (Performing Arts Employers Associations League Europe), som samler arbeidsgivere og produsenter på musikk- og scenekunstmrådet.

Pearle* har hovedsete i Brussel og er anerkjent som formell arbeidsgiverpart (social partner) i EU-systemet. Organisasjonen overvåker og gir uttalelser på alle politikkområder som direkte eller indirekte berører vilkårene for institusjoner innenfor musikk og scenekunst i Europa. Det vises ellers til organisasjonens egen årsmelding, som er tilgjengelig via NTO.

Organisasjonen har som regel to store konferanser i året, hvor

representanter fra de 40 medlemsorganisasjonene deltar. I 2013 ble disse holdt i Edinburgh, Skottland og Kosice, Slovakia.

NTOs direktør satt i styret i PEARLE* frem til juli 2013.

Medlemmene av Pearle* Executive Committee:

- Chairman: Catherine Baumann SYNOLYR – Syndicat national des orchestres et des théâtres lyriques subventionnés de droit privé, Frankrike
- Liesbeth Dejonghe (Secretary) OKO/Overleg Kunstenorganisaties, Belgia
- Morten Gjeltten (Treasurer) NTO – Norsk teater- og orkesterforening, Norge
- Julian Bird SOLT/TMA – Society of London Theatre & Theatrical Management Association, UK
- Rolf Bolwin DBV – Deutscher Bühnenverein – Bundesverband der Theater und Orchester, Tyskland
- Géza Kovács Magyar Szimfonikus Zenekarok Szövetsége, Ungarn
- Kathleen López Kilcoyne FAETEDA – Federación Estatal de Asociaciones de Empresas Productoras de Teatro y Danza, Spania

Nordisk Teaterlederråd

Nordisk Teaterlederråd (NTLR) sin hovedoppgave er å være et nettverk og et møtested hvor det utveksles informasjon om kunstneriske, politiske og økonomiske sider ved det nordiske scenekunstheltet

utvikling. NTLRs styre består av to medlemmer fra hvert land og utpekes av hvert lands organisasjon. Hvert land forventes å la seg representere ved en teatersjef/kunstnerisk leder og en direktør (eller annen medarbeider) fra det respektive lands bransjeorganisasjon. Rådet har sitt sete der sekretariatet ligger, og hvert nordiske land har sekretariatet for en periode på to år etter rullende ordning. Landet som har sekretariatet utpeker styreleder og sekretær, og sekretariatslandet tar seg av rådets løpende virksomhet. Styret samles i utgangspunktet på forskjellige teatre i Norden to til tre ganger i året.

De norske representantene i styret var i 2013 teatersjef Hanne Tømte ved Nationaltheatret og direktør Morten Gjelten i NTO. Nordisk teaterlederråd hadde to møter i 2013.

KONFERANSER OG SEMINARER

Kunstens Kvinner II

Lederopplæringsprogrammet Kunstens kvinner II var en videreføring av forskningsprosjektet Kunstens Kvinner I, som ble gjennomført i 2008/2009 i et samarbeid mellom NTO og en rekke organisasjoner innenfor scenekunst, musikk og film/TV. Hovedmålsettingen var å bidra til å styrke rekrutteringen av kvinner til ledende stillinger innenfor områdene scenekunst, musikk, film og TV.

Kunstens Kvinner II, som ble gjennomført i 2012/2013, har vært organisert med en styringsgruppe bestående

Foto: Øyvind Morkussen

av representanter fra Norsk Skuespillerforbund, Norske Dansekunstnere, Musikernes Fellesorganisasjon, Norsk Sceneinstruktørforening, Norske Filmregissører, Norsk Filmforbund, Norske film-, TV- og spill produsenters forening og Norsk teater- og orkesterforening. Norske film-, TV- og spillprodusenters forening har koordinert styringsgruppens arbeid og bidratt med praktisk støtte til gjennomføringen av helgesamlingene.

20 kvinner deltok på kursets 7 samlinger i perioden april 2012 til februar 2013. 13 av disse kom fra scenekunst- og musikkfeltet. Arbeidsforskningsinstituttet (AFI) fikk det faglige ansvaret for opplegg og gjennomføring av programmet.

Sluttrapport fra AFI, inkludert egenevaluering, tyder på at deltagerne har hatt betydelig utbytte av kurset. Begge programmene ble muliggjort gjennom økonomisk støtte fra Kulturdepartementet.

Nordisk orkesterkonferanse

Den nordiske orkesterkonferansen The Orchestral Musician of Tomorrow fant sted i Grieghallen i slutten av mai 2013. Konferansen ble arrangert av Bergen Filharmoniske Orkester og Norges Musikkhøgskole i samarbeid med Musikernes Fellesorganisasjon, Griegakademiet, Universitetet i Bergen, Association of Nordic Music og NTO. Spørsmål som ble diskutert på konferansen var blant annet hvordan de offentlig støttede orkestrene kan nå ut til et bredere publikum, gjøre seg relevante i dagens samfunn og hvilke konsekvenser det har for musikerutdanningen og rekrutteringen.

Årsmøte 2013

NTOs årsmøte og årsmøteseminar 2013 fant sted på Hotel Continental i Oslo mandag 10. juni. Forsamlingen ble ønsket velkommen av styreleder Bernt E. Bauge, fulgt av en innledning

av statssekretær Kjersti Stenseng. På programmet sto temaet «Bransje og fag i krysspress mellom regionkamp og sektorpolitikk?», hvor både Pål Lorentzen fra Kultur Vest, Lars Haukaas fra Spekter og NTOs direktør Morten Gjelten innledet. Etter pausen ble tre ulike prosjekter knyttet til publikumsutvikling og kompetanse- og utdanningsspørsmål presentert: Performa, Skuespiller- og danseralliansen og Scomp.

Pensjonsseminar

I august avholdt NTO et dagsseminar om pensjon og pensjonskostnader for ansatte på sine medlemsinstitusjoner. På seminaret ble både kortsiktige og mer langsiktige problemer på pensjonsområdet drøftet.

I september inviterte NTO og DnB Liv til pensjons- og forsikringsseminar for ansatte på NTOs medlemsinstitusjoner. Seminaret fant sted på Teatret Vårt i Molde. Seminaret var denne

gangen rettet mot de som arbeider med ajourhold og oppgjør for lønn og personal.

Nordiske Orkesterdager

NTOs Trond Okkelmo og direktør Roar Leinan i Trondheim Symfoniorkester er med i arbeidsutvalget for Nordiske Orkesterdager som holdes hvert år. I 2013 ble Nordiske Orkesterdager arrangert i Helsinki.

Orkesterseminar om publikumsstrategier

I desember inviterte NTO sine orkestermedlemmer til et heldagsseminar med temaet «Orkestret og publikum». Hvordan foregår arbeidsprosessene fra idé til ferdig program, hvor stort er det klassiske konsertmarkedet og hvordan når vi frem med budskapet, var blant spørsmålene som ble diskutert. Jo Taylor fra Morris Hargreaves & McIntyre, som utfører

Foto: Steve J. Sherman

Bergen Filharmoniske Orkester med sjefdirigent Andrew Litton i Grieghallen

Performaundersøkelsen Oslo Atlas, innledet om deres kunnskap om publikums motivasjon for å gå på klassiske konserter og om konsertmarkedet for klassisk musikk i London.

Kommunikasjonssjef Nina Steen, produsent Birgit Hagerup Andersen og produksjonssjef Geir Solum fra Trondheim Symfoniorkester gikk deretter gjennom prosessen i orkestrets arbeid fra idé til ferdig program og snakket om hvem som deltar i prosessene og hvordan beslutningene tas. Presse- og informasjonssjef Jan Fredrik Heyerdahl fra Kringkastingsorkesteret avsluttet dagen med temaet «Å snakke om musikk».

KONFERANSER OG SEMINARER

Norsk teater- og orkesterforening er en stadig mer synlig organisasjon, både gjennom sitt interessepolitiske arbeid og tilstedeværelse i det offentlige ordskifte, via sosiale medier og andre informasjonskanaler, og gjennom deltakelse i ulike bransjefora og større arrangement som Heddaprisen.

Nettsidene og sosiale medier

På nto.no har det i 2013 hyppig blitt publisert egne nyhetssaker og bakgrunnssaker som er relevant for medlemmene, bransjen, media og publikum. Her finner man kommentarer fra administrasjonen og ledelsen om aktuelle kulturpolitiske saker, innspill og høringsuttalelser til ulike offentlige instanser, publikums- og forestillingsstatistikk, medlemsinformasjon, informasjon om

tariffoppgjør og nye versjoner av avtaler, lenker til relevante offentlige dokumenter og mye mer.

Nettsiden har også en egen Medlemsportal, hvor man kan finne intern-dokumenter, informasjon om medlemsfordeler og annen nyttig informasjon. Medlemsportalen gir tilgang til premiere- og verkbeslag og genererer data til premierelisen på Scenekunst.no. Denne listen ble i 2013 åpnet for alle premiereforestillinger av profesjonelle aktører gjennom en egen innlogging på Scenekunst.no som gir brukertilgang til premierebeslaget. NTOs medlemsportal gir også rapporteringstilgang til NTOs statistikkdatabase, som genererer data til Scenestatikk.no, hvor man kan lese forestillings- og publikumsstatistikk for NTO-medlemmene fra 2002 og frem til 2013. Gjennom NTOs Facebook-side og Twitterkonto får stadig flere interesserte kjennskap til NTOs meninger i ulike saker og annen informasjon av allmenn interesse. Åpne Scener har en egen Facebook-side som oppdateres stadig i kampanjeperioden.

Heddaprisen har en egen nettside, heddaprisen.no, hvor informasjon om de nominerte, om prisutdelingen og vinnerne legges ut i den aktuelle perioden, og hvor man kan finne informasjon om prisen, juryen, komiteen og tidligere prisutdelinger.

Presse

NTO ble omtalt i eller uttalte seg i totalt 100 artikler i 2013 og hadde flere innlegg og kronikker på trykk

i mediene. Foreningen påpekte ved flere anledninger faktainformasjon som er relevant for bransjen og uttalte seg både skriftlig og muntlig om et vidt spekter av saker gjennom året, fra pensjon og søndagsåpne teatre, via kulturstatistikk og besøks-tall, til strukturelle forhold av allmenn interesse. Vi ga også to lengre kommentarer til de kulturpolitiske innspillene i bøkene *Kultur for kulturens skyld* og *Kulturbløffen*.

Nyhetsbrev og medlemsinformasjon

Det ble i 2013 sendt ut 20 nyhetsbrev, inkludert Medlemsnytt rettet kun mot medlemmene. Nyhetsbrevene mottas av rundt 400 personer. Alle som ønsker det kan melde seg på nyhetsbrevlisten via NTOs nettsider. Nyhetsbrevene inneholder informasjon om foreningens arbeid, uttalelser og innspill, arrangementer og seminarer, endringer i utvalg, status i forhandlinger, informasjon om Heddaprisen og mye annet. Medlemsnytt går bare til teatersjefer, kunstneriske ledere og direktører ved NTOs medlemsinstitusjoner og i visse tilfeller til andre grupper av ansatte.

Oslo, mai 2014

Morten Gjeltén
Direktør

HØRINGSUTTALELSE TIL STATSBUDDSJETTET

TIL STORTINGETS FAMILIE- OG KULTURKOMITÉ

UTTALELSE FRA NORSK TEATER- OG ORKESTER-FORENING (NTO) OM PROP. 1 S (2013 - 2014) OG PROP. 1 S TILLEGG 1 (2013 - 2014)

Det har vært bred politisk enighet om å styrke kultur som et viktig offentlig ansvarsområde. Vi registrerer som positivt at også den nye regjeringen foreslår å øke kulturbudsjettet i forhold til budsjettet for inneværende år. Likevel vekker det bekymring for hvilke signaler regjeringen gir når det foreslås kutt med nærmere 100 mill. kroner i forhold til den forrige regjeringens budsjettfremlegg.

NTO er tilfreds med at det vises politisk vilje til i stor grad å opprettholde institusjonenes rammevilkår. Vi er fornøyde med at flere av musikk- og scene-kunstinstitusjonene får midler til å gjennomføre nødvendige bygningsmessige investeringer, og at noen også får økninger til kunstnerisk virksomhet. Det er likevel meget bekymringsverdig at budsjettforslaget forholder seg så vidt passivt til de meget alvorlige pensjonsutfordringene. Vi etterlyser også en tilrettelegging for digital distribusjon.

Vi har registrert at bevilgningen til scenekunst under Kulturfondet er foreslått økt i forhold til vedtatt budsjett for 2013, men mener at det er behov for å styrke avsetningen til både scenekunst og musikk. Vi er svært positive til regjeringens signaler om å styrke Black Box Teater, BIT Teatergarasjen og Teaterhuset Avant Garden, men vi mener samtidig at det er behov for en ytterligere styrking av disse tre programmerende teatrene.

NTO er glad for at regjeringen viser vilje til å satse på en profesjonalisering av kor og støtter forslaget om å styrke Det Norske Solistkor og Kor Vest og flytte dem over til post 78. Samtidig vil vi understreke at profesjonalisering av kor også

handler om symfoniorkestrenes og region- og distriktsoperaenes muligheter for å heve kvaliteten på kor- og orkesterverk og operafremførelser, og vi imøteser en forsterket satsning på dette feltet.

NTO mener fortsatt at det bør gjøres en grundig gjennomgang av det utenrikskulturelle området, og etter vårt syn illustrerer Meld. St. 19 (2012-2013) *Regjeringens internasjonale kulturinnsats*, og den påfølgende stortingsbehandlingen, behovet for å vurdere ansvarsdeling mellom departementene.

Foreningen etterlyser en bedre koordinering mellom kultur- og utdanningspolitikken, og vi mener at den kulturpolitiske satsingen må følges av en styrking av de estetiske fagene – hele veien fra grunnskolenivå til høyere utdanning og forskning.

LØNNS- OG PRISKOMPENSASJON

NTO understreker også i år at det viktigste elementet i statens bevilgninger til institusjonene er å sikre forutsigbare rammebetingelser gjennom reell kompensasjon for forventet pris- og lønnsutvikling.

«KUNSTNERISK VEKST OG BEDRE FORMIDLING OVERFOR PUBLIKUM ER AVHENGIG AV LANGSIKTIGE OG FORUTSIGBARE RAMMEBETINGELSER.»

Dette er vesentlig for institusjonenes muligheter for godt og langsiktig arbeid.

Foreningen er tilfreds med at det i budsjettforslaget vises vilje til i høy grad å kompensere for pris- og lønnsvekst og opprettholde institusjonenes rammevilkår. Vi vil samtidig gjøre oppmerksom på at det hos mange av foreningens medlemmer likevel akkumuleres en finansiell underdekning fordi lønnsoppgjørene og utviklingen av pensjonskostnader de siste tiårene som hovedregel har oversteget veksten i tilskuddet.

Vi minner om at lønnsveksten i institusjonene er et resultat av ordinære lønnsforhandlinger som normalt sikrer at de ansatte tar del i den samme lønnsutviklingen som kommer øvrige yrkesgrupper til gode.

Det er viktig at institusjonene utnytter de mulighetene som finnes for å oppnå en mest mulig effektiv ressursutnyttelse, og at organisering, arbeidsmåter og overenskomster med arbeidstakerorganisasjonene gjennomgås for å sikre nødvendig fleksibilitet. Vi vil likevel minne om at musikk- og scenekunstinstitusjonene er ekstremt personalintensive

virksomheter, og at det er begrenset hvor mye man kan spare ved å rasjonalisere bort årsverk før det får konsekvenser for aktivitetsnivået og kvaliteten. Samtidig vil vi understreke at institusjonene på ingen måte er overadministrerte. Tvert imot er det ofte manglende personalressurser i form av ulike administrative og tekniske fagfunksjoner som begrenser utnyttelsen av det kunstneriske potensialet i institusjonene. Samtidig er ulike fagfunksjoner nødvendige for å møte kravene om profesjonell formidling overfor et stadig mer sammensatt publikum.

NTO anmoder komiteen om å sikre tilstrekkelig høyt nivå på lønns- og priskompensasjonen som en sentral forutsetning for institusjonenes mulighet til å kunne møte den alminnelige veksten i faste kostnader som lønn og pensjon, uten å måtte redusere aktivitetsnivå og kvalitetskrav.

PENSJON

De seneste årene har det tegnet seg et stadig tydeligere bilde av at dagens pensjonsavtaler skaper en alvorlig og svært krevende økonomisk situasjon som institusjonene ikke alene kan håndtere. Og alvorret i situasjonen forverres med akselererende kraft.

Styret i NTO har våren 2013 fattet vedtak om at NTO skal arbeide for å endre pensjonsordningen som omfatter de medlemmer NTO har forhandlingsansvaret for. Dette innebærer i prinsippet en endring

fra offentlig ytelsespensjonsordning til en pensjonsordning som ikke medfører balanseføring av fremtidige kostnader. I praksis vil dette bety innskuddspensjon eller hybridpensjon etter grunnmodellen. Hovedbegrunnelsen for dette er å få kontroll over fremtidig kostnadsbilde og etablere et bærekraftig kostnadsnivå for medlemmene.

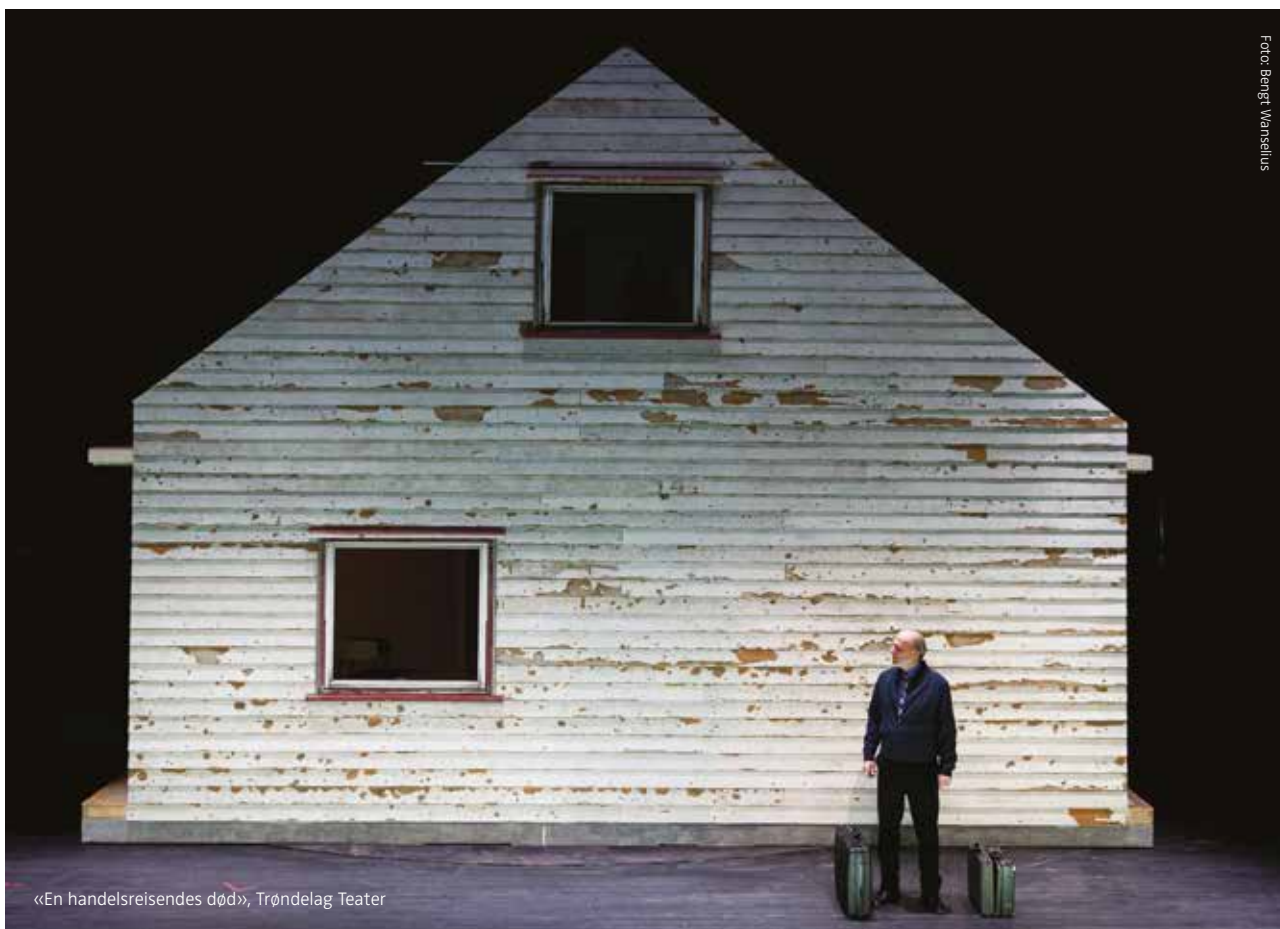
Målet er å få til endring av pensjonsordning så raskt som mulig. I praksis vil dette bety at spørsmålet blir tema ved hovedoppgjøret 1. april 2014. Dette arbeidet blir krevende, men skal preges av åpenhet og dialog med de ansattes organisasjoner.

Uansett vil en helhetlig løsning også måtte forutsette en statlig medvirkning. Det er derfor svært bekymringsfullt at budsjettforslaget forholder seg så vidt passivt til pensjonsutfordringene. Flere av institusjonene har allerede måttet foreta betydelig innstramning på driften for å dekke inn de raskt voksende pensjonskostnadene.

NTO ber komiteen merke seg de meget alvorlige utfordringene institusjonene står overfor som følge av økte pensjonskostnader. Disse utfordringene kan kun løses gjennom aktiv medvirkning fra eiere og tilsuddsparter, og vi anmoder komiteen om å oppfordre regjeringen til å bidra med konkrete tiltak.

MOMS

Vi viser til at scenekunst og musikk/konserter ikke kom inn i avgiftssystemet for

«En handelsreisendes død», Trøndelag Teater

kulturmons pr. 1. juli 2010. Årsaken til dette var at en del organisasjoner protesterte mot forslaget om kulturmons, og at Kulturmonsutvalget ikke hadde utredet godt nok de konsekvensene de protesterende organisasjonene var opptatt av.

NTO har sammen med flere av de protesterende organisasjonene tatt

til orde for en nødvendig utredning av spørsmål som Kulturmonsutvalget ikke berørte, og foreningen har ved flere anledninger bedt om at det innføres kulturmons for medlemsinstitusjonene.

NTO ber om at komiteen medvirker til at det innføres kulturmons for institusjonene på kapittel 323 og 324 post 70/71/72 og 78.

BYGG OG VEDLIKEHOLD

Vi vil understreke at det fortsatt er behov for å videreutvikle den bygningsmessige infrastrukturen. På teaterområdet er flere byggesaker fremdeles på trappene. Det bygges nytt teaterbygg i Hamar (som omfatter produksjonslokaler til Teater Innlandet), og planlegges viktige nye bygg i bl.a. Kautokeino

(Det samiske nasjonalteatret Beaivvás), Bergen (BIT Teatergarasjen) og Trondheim (Teaterhuset Avant Garden). Disse byggesakene har ulik grad av statlig medvirkning på byggesiden, men staten vil være helt avgjørende når det gjelder å etablere gode rammer for drift.

NTO er, som alltid når det reises nye bygg, opptatt av å understreke betydningen av at de som skal produsere innhold til byggene sikres realistiske rammer, og at ulike kunstneriske og organisatoriske utfordringer ved innflytting blir tatt på alvor.

Flere av de eldre husene står også overfor særlige utfordringer når det gjelder vedlikehold og drift av selve bygningsmassen.

NTO har tillit til at arbeidet med disse utfordringene fortsetter i dialog mellom departementet og virksomhetene. NTO er i den sammenheng glad for det igangsatte arbeidet med nødvendig rehabilitering av Nationalteatret og en avklaring av en fremtidig forvaltningsmodell. Bygningsmessige og scenetekniske utfordringer finner vi også ved Den Nationale Scene og ved Rogaland Teater. Det er gledelig at det er foreslått en økning i tilskuddet til Den Nationale Scene for å dekke kostnadene ved en konseptvalgutredning og for å bidra til å dekke umiddelbare vedlikeholdsbehov, samt at det foreslås en økning i tilskuddet til Rogaland Teater delvis for å bidra til å dekke nødvendige investeringer i ny scenerigg. Det er også gledelig at staten medvirker finansielt i

fornyelsen av Grieghallen som huser sentrale institusjoner som Bergen Filharmoniske Orkester, Bergen Nasjonale Opera og BIT 20 Ensemble.

NTO anmoder om at komiteen fortsatt er oppmerksom på behovene for å videreutvikle den kulturelle infrastrukturen og særlig behovet for at kunstneriske og organisatoriske utfordringer blir vektlagt ved innflytting i nybygg og ved rehabilitering av eksisterende bygningsmasse.

REGIONTEATRE OG SCENEKUNSTMELDINGEN

Det er nå over fem år siden St.meld. nr. 32. (2007-2008) *Bak kulissene* ble

behandlet i Stortinget. I meldingen lå det blant annet en intensjon om å utvikle regionteatermodeller i Akershus, Buskerud og Østfold, med andre ord en 70/30-fordeling mellom stat og region. NTO viser til tidligere uttalelse om meldingen, og har forventninger til at intensjonene følges opp i statsbudsjettene.

Nord-Trøndelag Teater fikk formell status som regionteater i 2008, og NTO er glad for at dette endelig følges opp med forslag om økning i tilskuddet som tilsvarer en 70/30 fordeling.

Det er også positivt at Brageteatret fra 2014 får status som regionteater, slik NTO har tatt til orde for, og at det

En omfattende rehabilitering er påkrevd for Nationalteatret-bygningen

Foto: Gisle Bjørnevy

foreslås en økning i statstilskuddet. Vi forutsetter imidlertid at staten vil følge opp med en økning i tilskuddet til Brageteatret som tilfredsstillende finansieringsmodellen for region- og landsdelsinstitusjonene.

NTO er glad for at Brageteatret har fått status som regionteater og anmoder komiteen om å medvirke til at dette følges opp med en økning i statstilskuddet som tilfredsstillende 70/30-fordelingen.

KULTURFONDET

Vi registrerer at bevilgningen til scenekunstformål under Kulturfondet er foreslått økt i forhold til vedtatt budsjett for 2013, men mener at det fortsatt vil være behov for å styrke både avsetningene til scenekunst og musikk under fondet. Foreningen er positiv til regjeringens signaler om at Norsk kulturråd skal få større fleksibilitet til å vurdere fordelingen av Kulturfondet.

NTO mener det er behov for å styrke avsetningene til scenekunst og musikk under Kulturfondet og ber komiteen medvirke til dette.

DE PROGRAMMERENDE TEATRENE

Den reelle økonomiske veksten i bevilgningene til Black Box Teater, BIT Teatergarasjen og Teaterhuset Avant Garden har vært begrenset i Kulturløftperioden (jf. Enger-utvalget). Tilskuddsøkning fra Staten i 2009 sammenfalt med at tidligere tilskudd til Nettverk for Scenekunst (NfSK)

falt bort, og institusjonene mistet samtidig muligheten til å søke Norsk kulturråd om prosjektmidler. Den reelle økningen var altså relativt lav.

En styrking av disse teatrene vil være blant de viktigste virkemidlene for å bedre produksjonsvilkårene for uavhengige grupper og for å heve kvaliteten og styrke formidlingen.

Både som formidlere og co-produsenter av scenekunst med et nasjonalt og internasjonalt nedslagsfelt, og i kraft av den unike kompetansen de besitter, har disse tre programmerende teatrene en betydning for utviklingen i scenekunsten som på ingen måte gjenspeiles i bevilgningsnivået.

En styrking av disse tre teatrene vil også bidra til større muligheter for å rekruttere nye talenter som ikke nødvendigvis er støttet av Kulturrådet. Dermed kan flere kompetente fagmiljøer gjøre selvstendige kvalitetsvurderinger, definisjonsmakten spres og uttrykksmangfoldet styrkes ved at flere kvalitetsforståelser settes i spill.

NTO har lenge tatt til orde for at staten tar et større ansvar for finansieringen av BIT Teatergarasjen, Black Box Teater og Teaterhuset Avant Garden, og vi er svært positive til regjeringens signaler om at disse tre programmerende teatrene nå skal styrkes. Vi vil understreke at disse teatrene er underfinansierte, og vi ber komiteen merke seg at det behøves ytterligere løft fremover for å kunne fortsette satsingen på kvalitet, rekruttering av nye talenter, formidling og internasjonalisering.

SAMARBEID MELLOM PRODUSERENDE TEATRE OG FRIE GRUPPER

NTO vil understreke betydningen av samarbeid mellom de produserende teatrene og frie grupper. De senere årene har det funnet sted en vekst i antall samproduksjoner og gjestespill. Vi ser også tendenser til mer samarbeid og kompetanseutveksling mellom produserende og programmerende teatre og en tilnærming i arbeidsmåter.

Etter vårt syn er dette en positiv utvikling som det er grunn til å stimulere. En forutsetning for at samarbeidet skal kunne videreutvikles og styrkes er at de nasjonale institusjonene og region-/landsdelsinstitusjonene har rammevilkår som muliggjør slikt samarbeid. Slik Enger-utvalget påpeker, er samarbeid ressurskrevende for institusjonene, og i mange tilfeller vil samproduksjoner og gjestespill være blant det første som nedprioriteres i en presset økonomisk situasjon.

Det betyr at en opprettholdelse av de nasjonale institusjonenes og region-/landsdelsinstitusjonenes rammebetingelser er en forutsetning for at de ressursene som i dag kanaliseres til de frie gruppene gjennom disse institusjonene ikke reduseres, og at det kunstneriske potensialet og formidlingspotensialet som ligger i økt samarbeid videreutvikles. Samtidig vil en styrking av dette samarbeidet bidra til å spre den kunstneriske definisjonsmakten ytterligere og supplere Kulturrådets kvalitetsforståelse.

«Ein god dag kjem aldri for tidleg»,
Sogn og Fjordane Teater, Hordaland Teater, Det Norske Teatret

I tillegg er det viktig at forvaltningsmessige hindringer for samarbeid bygges ned og at eksisterende støtteordninger i Norsk kulturråd legger til rette for samarbeid.

NTO vil understreke betydningen av at de produserende teatrene har rammebetingelser som gjør det mulig for dem å videreutvikle samarbeidet med frie grupper og at forvaltningsmessige hindringer for slikt

samarbeid bygges ned. Bl.a. bør hovedregelen om at virksomheter med fast årlig tilskudd ikke kan søke Norsk kulturråd om tilskudd avvikles. Foreningen vil advare mot å tenke «institusjonsfeltet» og «det frie feltet» som to adskilte og enhetlige felt.

PROFESJONALISERING AV KOR

Med Kulturløftene I og II økte bevilgningene til korfeltet, men det ble ikke

prioritert å bygge profesjonelle å cappella kor i Norge. Det ble heller ikke utarbeidet en klar strategi for utvikling på området. I tillegg har kor og vokalensembler blitt behandlet som én og samme størrelse, til tross for at bevilgningene er fordelt på ensembler på fra seks sangere opptil kor som Det Norske Solistkor og Kor Vest som tidvis synger med over 20 sangere, og som lønnes etter profesjonstariffer. NTO støtter

derfor regjeringens forslag om at Det Norske Solistkor og Kor Vest styrkes og flyttes til post 78.

Samtidig vil vi understreke at profesjonalisering av kor også handler om symfoniorkestrenes og region- og distriktoperaenes muligheter for å heve kvaliteten på kor- og orkesterverk og operafremførelser, og det er behov for en forsterket satsning på dette feltet.

NTO er glad for regjeringens signaler om at profesjonelle kor skal være en kulturpolitisk satsing fremover. Vi støtter forslaget om at Det Norske Solistkor og Kor Vest styrkes og flyttes over til post 78. Samtidig foreslår vi at komiteen ber om en nærmere utredning som grunnlag for den videre strategi for utvikling av profesjonelle kor i Norge.

DIGITAL DISTRIBUTJON

NTO registrerer at regjeringen i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014) mener at institusjonene må prioritere digital formidling innenfor sine ordinære budsjetttrammer. Vi viser til Enger-utvalget som påpeker institusjonenes manglende økonomiske muligheter for å ta i bruk den nye teknologien. Samtidig er det behov for forsøks- og utviklingsarbeid innenfor dette området. Foreningen mener derfor at det bør igangsettes flere pilotprosjekter som kan bidra til å utvikle mulighetene for digital formidling og som kan komme flere institusjoner til gode gjennom erfaringsoverføring.

NTO ber om at komiteen medvirker til at det etableres en særskilt støtteordning for overføringer av teater- og musikkproduksjoner til kinoer, stor-skjermer og andre digitale medier.

INTERNASJONAL VIRKSOMHET

NTO har lenge etterlyst en samlet gjennomgang av kunstpolitiske og utenrikspolitiske virkemidler og tiltak for å fremme internasjonalt samarbeid innenfor scenekunsten. Vi har særlig pekt på behovet for å vurdere ansvarsdelingen mellom Utenriksdepartementet og Kulturdepartementet.

Etter vårt syn er ikke den forrige regjeringens Meld. St. 19 (2012-2013) Regjeringens internasjonale kulturinnsats annet enn en ansats til videre utredning. Vi kan ikke se at det her er foretatt noen helhetlig vurdering av det samlede virkemiddelapparatet som også burde omfatte teaterinstitusjonenes og orkestrenes vilkår for internasjonal virksomhet.

Vi mener også at utenrikskomiteens knappe innstilling til meldingen illustrerer behovet for å vurdere ansvarsdelingen på dette området. En samlet merknad fra komiteen gjenspeiler, etter vårt syn, et ureflektert og instrumentelt syn på den utenrikskulturelle satsingen: «Komiteen vil understreke at det er viktig at norske kulturelle verdier gjenspeiles i Norges internasjonale kulturarbeid. Presentasjon av norsk kultur og støtte til norske kunstneres internasjonale virksomhet er viktig for å fremme kunstens egenverdi,

men også for fremme av viktige verdier» (Innst. 332 S(2012-2013)).

At representasjon av «norske verdier» skal være et sentralt kriterium for fordelingen av offentlig støtte til internasjonal virksomhet innenfor kunst og kultur, er neppe i overensstemmelse med det vi oppfatter som en tverrpolitisk enighet om at kunsten skal være fri for politiske føring.

Vi ber komiteen om at det gjennomføres en gjennomgang av mål, virkemidler og ansvarsdeling på det utenrikskulturelle området som kan munne ut i konkrete tiltak for å styrke også symfoniorkestrenes og teaterinstitusjonenes internasjonale arbeid og rolle.

KULTUR- OG UTDANNINGSPOLITIKK

I Regjeringserklæringen er kunnskap og innovasjon blant satsingsområdene, og vi kan lese at regjeringen «har ambisjon om at Norge på sikt skal bli ett av de mest innovative landene i Europa». Vi spør hvordan denne ambisjonen kan nås uten å utvikle evnen til kreativitet og refleksjon også gjennom en satsing på estetiske fag – fra grunnskolenivå til og med høyere utdanning og forskning.

Både Kulturutredningen 2014 og forskningsrapporten *Den kulturelle skolesekken* påpeker at den kulturpolitiske satsingen på barn og unge har skjedd parallelt med en svekkelse av de estetiske fagene i skolen. På bakgrunn av skolens nøkkelrolle som

dannelsesinstitusjon og som en arena for opplæring i kunst- og kulturfag, uttrykker Enger-utvalget bekymring for den relative reduksjonen av timeantallet for de estetiske fagene i grunnskolen og for at estetiske fag svekkes i lærerutdanningene.

NTO deler denne bekymring for de estetiske fagene i skolen. Vi mener at det er behov for en bedre koordinering mellom kultur- og utdanningspolitikk for å sikre at den kulturpolitiske satsingen på barn og unge ledsages av en tilsvarende styrking av de estetiske fagene i grunnskolen og lærernes kompetanse i disse fagene. Samtidig ser vi et behov for større innsikt i hvordan også andre deler av skolepolitikken, herunder gratisprinsippet, virker inn på forutsetningene for å nå kulturpolitiske mål som også er nedfelt i Den kulturelle skolesekken.

NTO etterlyser en bedre koordinering mellom kultur- og utdanningspolitikken, og vi mener at den kulturpolitiske satsingen må følges av en styrking av de estetiske fagene – hele veien fra grunnskolenivå til høyere utdanning og forskning. Vi ber komiteen om å medvirke til dette.

Oslo, 11. november 2013
Norsk teater- og orkesterforening

*Bernt Bauge, styreleder
Morten Gjelten, direktør*

«Sun», Hofesh Shechter, Dansens Hus.

ÅRSREGNSKAP

RESULTATREGNSKAP 2013

(Beløp i NOK)

	NOTE	REGNSKAP 2013	REGNSKAP 2012
Medlemskontingenter		6 282 754	6 113 834
Offentlig tilskudd		453 000	439 000
Sum driftsinntekt		6 735 754	6 552 834
Kostnader v/arbeidskraft	1	3 454 262	3 565 741
Kostnader v/lokaler		776 511	746 318
Refusjon av husleie, lys og varme fra DTS/NSKB		-386 689	-373 159
Revisjons- og regnskapshonorar	1	74 188	37 500
Kontorholdskostnader/konsulentonorar	2	1 116 655	1 416 407
Kontingenter		53 054	84 012
Scenekunst.no		300 000	300 000
Reise og diett/adm		275 060	179 310
Forhandlinger/tariffarbeid		31 593	63 535
Seminarer/styret/årsmøte	3	475 913	542 737
Nettsiden, Orgdot AS		36 865	52 720
Hedda		175 000	175 000
Avskrivning	4	141 303	63 303

	NOTE	REGNSKAP 2013	REGNSKAP 2012
Sum driftskostnad		6 523 715	6 853 423
Driftsresultat		212 039	-300 589
Annen renteinntekt		58 83	126 433
Annen finanskostnad		-11 026	-6 190
		259 849	-180 346
Ordinært resultat		259 849	-180 346
Årsresultat		259 849	-180 346
Disponering (dekning) av årsresultatet			
Avsatt til annen egenkapital		259 849	-180 346
Sum disponert (dekket)		259 849	-180 346

BALANSE PR. 31.12.2013*(Beløp i NOK)*

	NOTE	2013	2012
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner o.l.	4	375 570	516 873
Sum varige driftsmidler		375 570	516 873
Sum anleggsmidler		375 570	516 873
Omløpsmidler			
Fordringer			
Andre fordringer	5	381 476	156 610
Sum fordringer		381 476	156 610
Bankinnskudd og kontanter	6	5 105 392	5 054 965
Bankinnskudd OU-midler	6	597 492	803 969
Sum bankinnskudd og kontanter		5 702 884	5 858 934
Sum omløpsmidler		6 084 360	6 015 544
SUM EIENDELER		6 459 930	6 532 417
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	7	3 580 722	3 320 873
Sum opptjent egenkapital		3 580 722	3 320 873
Sum egenkapital		3 580 722	3 320 873

Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
HEDDA		-154 164	-33 590
Skyldige offentlige avgifter	8	507 679	301 808
Scenekort		673 032	582 241
Kursmidler KD		6 559	6 559
Tilskudd fra KD – (Statistikkdatabase)		66 487	66 487
Foreningen Scenekunst.no		321 856	52 954
Norsk Orkesterlederforum		47 655	121 314
Norsk Teaterlederforum		-61 578	
Skyldig feriepenger		360 881	367 519
Mellomværende med tillitsmannsordningen		52 975	36 944
Mellomværende fagforeningskontingent		425	-425
Mellomværende med DTS (husleiedepositum)		169 038	165 726
Ubenyttede OU-midler		597 492	803 969
Annen kortsiktig gjeld		290 870	740 038
Sum kortsiktig gjeld		2 879 208	3 211 544
Sum gjeld			
		2 879 208	3 211 544
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		6 459 930	6 532 417

Oslo, 23. april 2014

Bernt Bauge
Styreleder

Hanne Tømta
Styrenestleder

Roar Leinan
Styremedlem

Tom Remlov
Styremedlem

Janne Langaas
Styremedlem

Tor Læg Reid
Styremedlem

Kristian Seltun
Styremedlem

Sven Åge Birkeland
Styremedlem

Åse Ryvarden
Styremedlem

Morten Gjelten
Direktør

NOTER TIL REGNSKAPET

REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med følgende regnskapsprinsipper.

INNTEKTER

Inntekter ved offentlig tilskudd og kontingenter vurderes til virkelig verdi av vederlaget. Inntektsføring av offentlig tilskudd skjer på mot-takelsestidspunktet og kontingenter inntektsføres ved fakturerings-tids-punkt.

KLASSIFISERING AV BALANSEPOSTER

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år. For gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

ANLEGGSMIDLER

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlenes forventede levetid dersom de har antatt levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 15 000. Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende. Påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlike-

hold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand ved kjøp av driftsmidlet.

Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og gjenvinnbart beløp (nåverdi ved fortsatt bruk/eie), foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og gjenvinnbart beløp.

Utgifter til leie av driftsmidler kostnadsføres. Forskuddsbetalinger balanseføres som forskuddsbetalt kostnad, og fordeles over leieperioden.

FORDRINGER

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning for tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

PENSJONSFORPLIKTELSE

Selskapet er pliktig til å ha obligatorisk tjenestepensjon og har pensjonsavtale gjennom en

forsikringsavtale. Pensjonsforpliktelser og pensjonsmidlene er ikke oppført i regnskapet. Årets betalte premie er bokført i resultatregnskapet med kr. 396.089,-

FORVALTEDE MIDLER

Midler foreningen forvalter på vegne av medlemmer eller andre føres i egne balanselinjer. De er klassifisert som kortsiktig gjeld. Mottakelse og forbruk av midler balanseføres løpende.

Det gjelder følgende prosjekter:

Kontonr. 1512	Norsk Orkesterlederforum
Kontonr. 1513	Danse- og teater-sentrum
Kontonr. 1514	Foreningen Scenekunst.no
Kontonr. 1515	Heddaprisutdeling
Kontonr. 1516	Scenekortordningen
Kontonr. 1517	Kursmidler fra Kultur-departementet
Kontonr. 1518	Tilskudd fra Kultur-departementet – Statistikkdatabase

OFFENTLIG TILSKUDD 2013

	2013	2012
Ordinært tilskudd fra Kirke- og kulturdepartementet	453 000	439 000
	453 000	439 000

NOTE 1. KOSTNADER V/ARBEIDSKRAFT

	2013	2012
Lønn	2 903 338	3 206 696
Arbeidsgiveravgift	520 808	538 667
Påløpt feriepenger	342 718	365 774
Pensjonskostnader	396 089	511 694
Refusjoner, NAV og DTS	-714 941	-1 063 090
Andre lønnsrelaterte ytelser	6 250	6 000
Sum kostnader v/arbeidskraft	3 454 262	3 565 741

Gjennomsnittlig antall årsverk i regnskapsåret er 5 personer.

Ytelser til ledende personer og revisor	2013	2012
Daglig leder	714 869	684 529
Revisjonshonorar (inkl. mva)	74 188	37 500

NTO-styrets medlemmer mottar ikke honorar.

Note 2. Kontorholdskostnader

	2013	2012
Kontorutgifter	170 689	188 410
Nordisk teaterlederråd	0	8 634
Årlig Audition	20 705	21 223

	2013	2012
Aviser, tidsskrifter, bøker o.l.	34 203	20 401
Telefon, datakomm etc.	73 686	113 618
Porto	3 605	4 041
IT-drift og konsulenthonorar	785 440	994 672
Gaver og blomster	10 424	20 323
Forsikringspremie	17 903	45 085
Sum kontorholdskostnader	1 116 655	1 416 407

NOTE 3. SEMINAR/STYRET/ÅRSMØTER

	2013	2012
Styre og årsmøter	293 794	307 264
Refusjon til styremedlemmene	95 158	70 280
Seminar NTO-medlemsarrangement	62 664	133 371
Kurs og opplæring, egne ansatte	24 297	31 823
Sum seminar/styret/årsmøter	475 913	542 737

NOTE 4. VARIGE DRIFTSMIDLER

	2013	2012
Bokført verdi 01.01	516 873	72 736
Tilgang kjøpte driftsmidler	0	507 439
Avgang solgte driftsmidler	0	0
Bokført verdi 31.12	516 873	580 175
Avskrivninger ordinære	-141 303	-63 302
Balanseført verdi pr. 31.12	375 570	516 873

NOTE 5 ANDRE FORDRINGER

	2013	2012
Forskudd lønn	198 779	156 610
Andre fordringer	182 697	0
Sum kundefordringer	381 476	156 610

NOTE 6. BANKINNSKUD, KONTANTER OG LIGNENDE

	2013	2012
Kontanter	2 504	2 504
Bankinnskudd 5024.05.19299	1 213 577	1 169 499
Bedriftssparekonto	3 103 841	3 333 301
Depositumskonto	329 808	323 183
Bankinnskudd for skattetrekk	455 662	226 478
Bankinnskudd OU-midler	597 492	803 969
Sum bankinnskudd, kontanter o.l.	5 702 884	5 858 934

Depositumskonto er fordelt mellom NTO og Danse- og teatersentrum for husleie.

NOTE 7. EGENKAPITAL

	2013	2012
Balanse pr. 01.01	3 320 873	3 501 219
Overskudd/underskudd	259 849	-180 346
Balanse pr. 31.12	3 580 722	3 320 873

NOTE 8. OFFENTLIGE AVGIFTER

	2013	2012
Forskuddstrekk	324 239	140 213
Skyldig arbeidsgiveravgift	160 772	110 162
Påløpt arb.g.avgift av feriepenger	22 668	51 433
Sum offentlige avgifter	507 679	301 808

Til styret i Norsk Teater- og Orkester Forening

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Norsk Teater- og Orkester Forening, som viser et overskudd på kr 259 849. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2013, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlig anvendte regnskapsprinsipper og andre noteplysninger.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med foreningens regnskapsprinsipper beskrevet i note, og for slik intern kontroll som ledelsen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonskikk i Norge, berunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, berunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for forumets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av forumets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatenes utarbeidelse av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

PricewaterhouseCoopers AS, Postboks 748 Sentrum, NO-0106 Oslo

T: 02316, org. no.: 987 009 713 MYA, www.pwc.no

Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet for Norsk Teater- og Orkester Forening for regnskapsåret som ble avsluttet per 31. desember 2013 i det alt vesentlige utarbeidet i samsvar med foreningens regnskapsprinsipper beskrevet i note.

Oslo, 22. april 2014
PricewaterhouseCoopers AS

Bente Norbye Ljø
Bente Norbye Ljø
Statsautorisert revisor

NTOs VEDTEKTER

(Sist revidert på årsmøte i NTO 15. juni 2006.)

§ 1: FORMÅL

NTO er en arbeidsgiver- og interesseforening for profesjonelle, offentlig støttede virksomheter innen musikk og scenekunst.

NTO skal:

- bistå medlemmene ved forhandlinger med arbeidstaker- og interesseorganisasjoner.
- etter medlemmenes ønske på deres vegne forhandle og slutte avtaler med arbeidstaker- og interesseorganisasjoner, samt med andre vare- og tjenesteleverandører
- arbeide for at medlemsorganisasjonene utvikler seg som profesjonelle og effektive arbeidsgivere og styrker sin kompetanse som formidlere av musikk- og scenekunst.
- arbeide for at kunstneriske hensyn er grunnlaget for de beslutninger som blir fattet av tilskuddmyndigheter, og i forhandlinger med arbeidstaker- og interesseorganisasjoner.
- vektlegge sektorens betydning overfor stat, fylke og kommune, og overfor allmennheten.
- søke innflytelse som en toneangivende og troverdig part i spørsmål som angår sektoren.
- ha som mål at profesjonell kunst skal være tilgjengelig for flest mulig.
- bidra aktivt til å bygge og vedlikeholde nasjonale, nordiske og internasjonale nettverk på musikk- og scenekunstområdet.

§ 2: MEDLEMSKAP

Som medlemmer av NTO kan opptas profesjonelle, offentlig støttede virksomheter som produserer, programmerer eller formidler musikk og scenekunst. Medlemskap skal godkjennes av styret.

§ 3: ÅRSMØTET

Årsmøtet er foreningens høyeste organ.

Årsmøtet innkalles ordinært en gang årlig innen 1. juli.

Årsmøtet ledes av en ordstyrer valgt av årsmøtet ved møtets begynnelse.

Årsmøtet velger to av de stemmeberettigede årsmøtedeltagerne til å underskrive protokollen.

Medlemmene har mellom 1 – en – og 4 – fire stemmer på årsmøtet beregnet i forhold til størrelsen på årskontingenten det enkelte medlem betaler til foreningen.

Medlemmene kan møte på årsmøtet med det antall representanter som medlemmets stemmetall representerer. En representant kan gjennom skriftlig fullmakt stille med flere stemmer fra egen virksomhet.

Årsmøtet vedtar antall stemmer for hvert medlem for perioden fram til og med neste ordinære årsmøte.

§ 4: ÅRSMØTETS OPPGAVER

Årsmøtet behandler foreningens kontingentramme, regnskap for foreningens virksomhet og styrets beretning, samt andre saker som styret og valgkomiteen legger frem for årsmøtet i samsvar med vedtektenes § 10, eller for et ekstraordinært årsmøte.

§ 5: STYRE

Styret velges av årsmøtet for ett år ad gangen. Styret består av 9 – ni – medlemmer og 4 faste numerisk valgte varamedlemmer. 2 – to – av styremedlemmene må representere orkestrene, og 7 – sju – velges blant foreningens øvrige medlemmer. Minst 1 – en – av varamedlemmene skal representere orkestrene.

Styrets leder og nestleder velges særskilt. Styret bør sammensettes slik at det på en hensiktsmessig måte best mulig kan representere medlemmenes fellesinteresser og de enkelte medlemmenes egenart.

§ 6: STYRETS VIRKSOMHET

Styret vedtar budsjettet og leder foreningens virksomhet og bærer ansvar for at denne drives og utvikles best mulig.

Styret trer sammen når lederen bestemmer det, eller et flertall i styret krever det.

Styret er vedtaksdyktig når minst 6 – seks – medlemmer er til stede. Vedtak fattes med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet avgjør lederens stemme voteringsresultatet.

Styret velger 2 – to – styremedlemmer som sammen med leder og nestleder utgjør styrets arbeidsutvalg. Styret oppnevner foreningens forhandlingsutvalg.

Til møte i styret eller arbeidsutvalg kan styrets leder innkalle en representant for et medlem som antas særlig interessert i en sak som er oppført på dagsorden.

Styret kan utferdige instruks for foreningens direktør.

§ 7: ADMINISTRASJON

Foreningens administrasjon holder til i Oslo. Foreningens direktør tilsettes av styret. Direktøren er styrets sekretær og er ansvarlig for forvaltningen av foreningen.

§ 8: MEDLEMSKONTINGENT

NTO bærer selv sine utgifter. Årsmøtet fastsetter den årlige kontingentramme. Styret fastsetter innenfor vedtatt ramme det enkelte medlems kontingent. Ved fordeling av kontingenten tas det utgangspunkt i forholdet mellom medlemmenes offentlige tilskudd.

§ 9: AVSTEMMING PÅ ÅRSMØTET

Vedtak på årsmøtet gjøres ved alminnelig flertall. Vedtak om endringer i foreningens vedtekter og oppløsning av foreningen krever 2/3 flertall. Vedtak om oppløsning av foreningen må gjøres i 2 – to – påfølgende ordinære årsmøter.

§ 10: ÅRSMØTE

Årsmøtet

1) behandler foreningens:

- a) årsmelding
- b) årsregnskap
- c) vedtekter
- d) neste års kontingentramme
- e) andre saker som fremlegges av styret

2) vedtar antall stemmer for hvert medlem for perioden fram til og med neste ordinære årsmøte.

3) velger for perioden fra årsmøte til årsmøte:

- a) 9 – ni – medlemmer og 4 – fire – faste numerisk valgte varamedlemmer til styret
- b) styrets leder og nestleder
- c) valgkomité på 3 – tre – medlemmer med vedtak om hvem som sammenkaller komiteen
- d) revisor

MEDLEMMER 2013

NTOS

FORVALTNINGSBEDRIFT

Kap. 324 Scenekunstformål, post 01:

- Riksteatret

NASJONALE INSTITUSJONER

Kap. 324 Scenekunstformål, post 70:

- Den Nationale Scene
- Den Norske Opera & Ballett
- Det Norske Teatret
- Nationaltheatret

Kap. 323 Musikkformål, post 70:

- Oslo-Filharmonien
- Stiftelsen Harmonien

REGION- OG LANDSDELS- INSTITUSJONER

Kap. 324 Scenekunstformål, post 71:

- Kilden Teater- og Konserthus for Sørlandet
- Carte Blanche
- Haugesund Teater
- Hordaland Teater
- Hålogaland Teater
- Nordland Teater
- Nord-Trøndelag Teater
- Rogaland Teater
- Sogn og Fjordane Teater
- Teater Ibsen

- Teater Innlandet
- Teatret Vårt
- Trøndelag Teater

Kap. 323 Musikkformål, post 71:

- Det Norske Blåseensemble
- Nordnorsk Opera- og Symfoniorkester
- Stavanger Symfoniorkester
- Trondheim Symfoniorkester

REGIONOPERA

Kap. 324 Scenekunstformål, post 73:

- Bergen Nasjonale Opera

NASJONAL INSTITUSJON

Kap. 324 Scenekunstformål, post 78:

- Dansens Hus

Kap. 323 Musikkformål, post 78:

- Riksscenen

ANDRE SCENEKUNSTINSTITUSJONER OG MUSIKKENSEMBLER

Kap. 324 Scenekunstformål, post 78:

- Akershus Teater
- BIT Teatergarasjen
- Black Box Teater

- Brageteatret
- Dramatikkens Hus
- Norsk Scenekunstbruk
- Teaterhuset Avant Garden
- Teater Manu
- Østfold Teater

Kap. 323 Musikkformål, post 78:

- Det Norske Kammerorkester

Kap. 320 Allmenne kulturformål, post 56 Norsk kulturfond:

- BIT 20 Ensemble

Kap. 320 Allmenne kulturformål, post 53 Sametinget:

- Beaivváš Sámi Nášunálateáhter
- Áarjelhsaemien Teatere

Kap. 320 Allmenne kulturformål, post 74:

- Det Norske Solistkor

TEATERINSTITUSJON som mottar årlig støtte fra Oslo kommune:

- Oslo Nye Teater

NORSK TEATER- OG ORKESTERFORENING

Storgt. 10 B, N-0155 Oslo
+47 23 10 09 90

nto@nto.no
www.nto.no

20